

bb. 75. fogadás a török nemzeti ünnep alkalmából

t bc/gg/il hgy

1972. október 30.

ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete a török nemzeti ünnep alkalmából hétfőn este fogadást adott rezidenciáján.

a fogadásonrészt vett dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter dr. szekér gyula nehézipari miniszter dr. beresztóczy miklós az országgyűlés alelnöke, nagy jános külügyminiszterhelyettes valamint a gazdasági a kulturális és a társadalmi élet több más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is.
/mti/

--

bb. 77. fischer annie zongoraestje kecskeméten

vid ká/il hgy

a kecskeméti őszi-téli hangversenysorozat keretében hétfőn este rendezték meg fischer annie zongoraművésznő estjét a megyeszékhely színházában. a koncerten händel -, mozart-, beethoven- és schumann műveket adott elő fischer annie./mti/

--

bb. 78. motorhiba összeütközés - kisebb akadályok a budapesti villamosforgalomban

i ms/tr/il hgy

hétfőn délután három ízben következett be kisebb forgalmi akadály a fővárosi villamosközlekedésben. a nagykörösi ut és a határ ut kereszteződésénél az egyik 51-es villamos motorháza leszakadt. ez 20 perces akadályt okozott. a forgalmat átirányítással bonyolították le.

a váci ut és a lóportár utca sarkánál a volán egyik tehergépkocsivezetője nem adta meg az elsőbbséget az újpest felé haladó egyik 3-as villamosnak. az összeütközés következtében a villamos egyik utasa könnyebb sérülést szenvedett és 25 perces forgalmi akadály keletkezett.

az építőipari és szállítási vállalat tehergépkocsija karambolozott az üllői ut 46. számú ház előtt az 52-es villamossal. a gépkocsi vezetője könnyű sérülést szenvedett a villamos egyik tengelye pedig kisiklott. szerencsére a közlekedési vállalat zavarelhárító kocsija éppen a közelben tartozkodott így mindössze 13 perc volt szükséges ahhoz, hogy a kisiklott kocsit vissza tegyék a vágányra./mti/

--

BA 195

-50-

Szerkesztőségek Figyelmébe! mai 57 hírünk második bekezdésének első sorában a név helyesen: sz. v. szántákov

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1972. október 31.

bb. 1. ünnepi műsorok a rádióban és a televízióban a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója tiszteletére

i nn/fk/315/ il cz

1972. október 31.

a televízió november 7-én a szokottnál korábban 7 óra 55 perckor kezdi műsorát, amikor helyszíni közvetítést ad a moszkvai vörösfő tériről. a kamerák segítségével ott lehegünk a nagy októberi szocialista forradalom ünnepe alkalmából rendezett katonai díszmunka és felvonuláson. tíz óra 55-kor a szegedi 3. nemzetközi szakszervezeti néptánc-fesztivál gálaműsorát láthatjuk felvételtől hegyen-völgyen lakodalom címmel, amelyben ismert magyar csoportok mellett francia, román, cseh, lengyel, ?9ü-bolgár együttesek is bemutatkoznak.

délután 15.55-kor az aranyember című jókai regény adaptációját vetítik. ezután 18.25-kor a „megvalósult legenda„ című sorozat, „akik a jövőben élnek„ című befejező epizódját közvetíthetjük nyomon, amelyben megismerkedhetünk azzal is, milyenek látják szibéria jövőjét a tudósok, illetve azok, akik a szovjetunió távoli sarkában élnek.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1./ ünnepi folyt./ 11

19-20.-kor v. j. pavlov, a szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete ond ünnepi mbeszédet. ezt követően 20 órakor arbuzov az arbát meséi című vigjátékát sugározzák, a katona józsef színházból felvételtől.

a 2. kísérleti műsoron ugyancsak november 7-én 20 órától részletek csendülnek fel csajkovszkij „Oppikk dáma,” című operájából. az előadók a világhírű moszkvai nagyszínház a bolsoj-művészei. érdemes megemlíteni, hogy a felvétel tavalyi budapesti vendégjátékuk alkalmából készült.

a rádió is változatos programmal ünnepli a szocialista forradalom ünnepét. november 6- az idén a szovjet rádió napja. ezen a napon 13.05-kor a kossuth adón a moszkvai kamarazenekar játékában gyönyörködhetünk. 15.30-kor pedig az „és ti hogyan éltek?,” című sorozat litván földre kalauzol bennünket. 19.20-kor közvetítik misarin rádiójátékát bessenyei ferencsel a főszerepben. címe: öt beszélgetés. a rendező amil vernyik, a moszkvai rádió irodalmi főosztályának vezető rendezője. 20 óra 20-kor a szovjetunió államiszimfónikus zenekarának március 30-i hangversenyét hallhatjuk felvételtől, david ojsztrah, szvjatoszlav rihcster, és msztyiszlav rosztopovics közreműködésével. a műsorban csajkovszkij, beethoven és szosztakovics szerzemények szerepelnek. a petőfi adón 17.30-kor irodalmi összeállítás hangzik el a moszkvai rádió műsoraiból. az urh- adón 10-51-kor szergej antonov regényének hangjáték változatát közvetítik üres járat címmel. 14.36-kor pedig a szovjet rádió és televízió szimfónikus zenekara játszik.

november 7-én a kossuth adón 8.05-kor az alekszandrov együttes az orosz forradalom dalait szólaltatja meg. 10.03-kor sugározzák rapcsányi lászló és boros jános népek hazája című sorozatának első részét, amely az 50. éves szovjetuniót köszönti. 10.33-kor a leningrádi filharmonikus zenekar 1962-es budapesti koncertjét idézik fel a szerkesztők 17.37-kor v. j. pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövetének ünnepi beszédét közvetítik. 19.10-kor a hajnalok itt csendesek című borisz vasziljev - kisregény rádióváltozata kerül a közönség elé török tamás rendezésében, szirtes ádámmal, káldi nórával, szegedi erikával, a főbb szerepekben. 20.55-kor sebestyén jános jelentkezik, szovjetunióbéli élménybeszámolóval. a petőfi adón 13.10-kor a kicsinyeknek szerez örömet a fegyka bogdán című ifjúsági hagnjáték. 17.30-kor orosz népdalok és néptáncok szerepelnek a programban, míg 21.13-kor megismétlik szatunovszkij fehér éjszaka című művét, amelynek zenéjét tyihon hrennyikov szerezte. az urh adón 12.20-kor szlonyinszkij virinyeja című három felvonásos operát tűzik műsorra. /mti/

- 2 -

bb. 2. végrehajtás útján az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló párthatározat - korunk változó egyeteme - rektorok a feladatokról

1972. október 31.

1 sző/tm/11 cz

az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló központi bizottsági határozat nyomán az egyetemeken és a főiskolákon is szerteágazó munka kezdődött a teendők megvalósítására. korunk változó egyetemének időszerű kérdéseiről nyilatkoztak egyetemi rektorok szőke sándornak az mti munkatársának.

dr. ádám györgy, az eötvös loránd tudományegyetem rektora:

- a közeljövőben a tudomány egyetem nem lehet kizárólag „egylépcsős”, - öt éves - képzés színhelye. egyre inkább felismerjük a három fokozatu képzés fontosságát, amelyből csak a középsőt örököltük. arra gondolunk, hogy eddig öt év alatt egyöntetűen tanárokat, illetve szakkutatókat képeztünk. a jövőben ennél egy fokozattal alacsonyabb képzést is meg kell fontolnunk, ennek társadalmi szükségessége egyre sürgetőbb. ebben a tanévben indult meg a természettudományi karon a programozó matematikus képzés, de mindenképpen gondolkoznunk kell ugyanezen a karon a vegyész-, sőt a biológus-technikus képzés esetleges egvalósításáról. úgy vélem, hogy különösen a nyelv szakokon, a bölcsészettudományi karon is mód volna ezen kevesebb erőfeszítést megkövetelő két vagy hároméves alsóbb képzési szint megindítására. de szóba kerülhet itt más bölcsészettudományi studlumokban is kétszintű szakemberképzés, gondolok például a pszichológiai területen a szakpszichológusok mellett a pszichotechnikuok képzésére. ami a hagyományos ötéves „középszintű” képzést illeti, egyetemünk legsürgetőbb feladata a tanárképzés minőségének emelése, közelítése a „felhasználó”, vagyis a középiskola igényeihez. a párt oktatáspolitikai irányelveiből ez a követelmény természetesen módon kitűnik. a legtöbb erőfeszítést és egyben a legsürgetőbb feladatot a harmadik lépcső a „felső fokozati”, képzés, a diploma utáni poszt graduális tanulmányok és a továbbképzés jelenti. nem véletlenül hangsúlyozzák az oktatáspolitikai irányelvek, hogy „ki kell dolgozni a továbbképzés új rendszerét, és a pedagógusokat érdekeltté kell tenni a továbbképzésükben,”

dr. nemezc ernő, a veszprémi vegyipari egyetem rektora

/folyt.köv./

M

- 3 -

bb 2./ végrehajtás folyt./ il

- a több fokozatu képzés bevezetésekör két pont körül vita zajlott. voltak, akik az egyetemi rang devalválását látták a több fokozatu képzésben, vagyis egy, az addig megszokott ötéves diploma melletti, hároméves studium utáni diploma kiadásában. a másik talán nagyon komoly, megfontolandó érv az ipar területéről hangzott el, - főként az ipari főhatóságok képviselői részéről - s ez a vélemény kérdéssé tette: van-e az iparnak egyáltalában szüksége ilyen módon képzett vegyészmérnökökre? mi, egyetemiszakemberek szerteágazó, eleven ipari kapcsolatokat tartani, s úgy itéljük meg a kérdést, hogy a magyar ipar jelenlegi struktúrája olyan hogy abban meglehetősen élesen kettéválaszthatók az üzemi-telleg kapcsolatos tennivalók és az üzem fejlesztésével kapcsolatos feladatok.

veszprémben ebben az évben bocsátottak ki az első végzett üzem-mérnök évfolyamot. az első üzem-mérnökök kibocsátása után meg lehet állapítani, hogy az ipar az üzem-mérnököket elfogata. a rektor jellemző példaként említette, hogy a dunai kőolajfinomítóval megállapítottak : a vállalatnál a végzett üzem-mérnökökkel megbízást tartanak munkavállalás ügyében. az üzem részéről az igazgatótól kezdve minden érdekelt megjelentde egyetlen végzett üzem-mérnök sem - mert közben valamennyien elhelyezkedtek.

dr. rapcsák andrás, a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem rektora hangsúlyozta:

- miután a határozat gondos előkészítő munkával megszületett most a végrehajtás a tennivalók irányának és módjának a kijelölése a feladat. ehhez azonban az kell, hogy a problémákat feltárjuk, vaamennyi intézményt külö-külön is, és azokat is, amelyek általánosak. az utóbbiak közé tartozik a tananyag-korszerűsítés jó néhány kérdése is. a középiskolákban kezdődik a gond, például azzal, hogy a második gimnázium matematika-tankönyve 500 lapos. valami nagyon nagy hibá van, ha csak matematikából egy év alatt 500 lapnyi tudnivalót követelünk egy 16 éves gyermektől.

az egyetemi tananyaggal kapcsolatban a rektor megjegyezte, hogy nem a csökkentésen, hanem a korszerűsítésen van a hangsúly. a korszerű anyag nem is lehet terjedelmes.

/folyt.köv./

M

- 4 -

bb. 2./ végrehajtás2. folyt./ il

dr. kesztyüs Loránt, a debreceni orvostudományi egyetem rektora.

- a társadalmi igények jövőbeni növekedésével az egyetemi orvos képzés jelenlegi keretében és tartalmában már csak nehezen tarthat lépést. a korszerű egészségügyi szakellátás további specializálódása során az általános orvosképzésben nélkülözhetetlen alapismeret tartalmi köre rendkívüli mértékben tágulni fog, másrészt az egyetemi orvosképzés ma még beteg-centrikus pontosabban: fekvőbeteg-centrikus. hagyományaink következtében a társadalom-orvostan, a megelőzés, az egészség megóvása elég nehezen, megkésve érvényesül. egyetemeinken ma is nagyobb sikernek könyvelik el az oktatók és a hallgatók egyaránt ha egy-egy életveszélyes állapotba került beteget sikerül meggyógyítani, mint egy adott kollektívának, óvodának, iskolának, vagy termelő üzemnek a területén belül a balesetek megelőzésére, a munkavédelemre a foglalkozási betegségek csökkentésére irányuló egészség és eredményes rendszabályok kidolgozását, bevezetésének általánosítását és konkretizálását.

ezeknek a felismeréseknek a nyomán indultak meg az egyetemi orvosképzés reformálására irányuló viták mintegy másfél évvel ezelőtt a debreceni orvostudományi egyetemen. a korszerűsítés érdekében kidolgozott keretjavaslatokat megtárgyalták és elfogadták az ugynevezett átmeneti tantervet, amely az egészségügyi miniszter jóváhagyásával az idén szeptembertől kezdve a második, hatodik évfolyamon bevezetésre került. ez az átmeneti tanterv lényeges szervezeti változtatásokat nem tartalmaz. az eddigi kereteket megartva az egyes tárgyak oktatásában vannak tartalmi változások. a heti 30 óras óraszám és az elmélet-gyakorlat 40-60 százalékos aránya a legfontosabb jellemzői ennek a tantervnek. ezen kívül elfogadta az egyetemi tanács azt a szinronizált integrált tantervet is, amely az első évtől kezdve ugynevezett felmenő rendszerben ugyancsak az idén szeptemberben indult el. az új tanterv főbb jellemzőiként a rektor megemlítette, hogy az első-második évfolyam biztosítja az egyetemi orvosképzéshez nélkülözhetetlen természettudományi alapképzést. félévenként két alkalommal integrált írásbelivel ellenőrzik a hallgatók felkészültségét. mindezzel a vizsgacentrikus tanulást is szeretnék kiküszöbölni. javítani akarják továbbá a szorgalmi időszaknak a munkaerőkölcsét és szeretnék elkerülni a csak egy tárgyra koncentráló tanulást./5mti/

-.-

M

- 5 -

bb. 3. idén a tavalyinál nagyobb területről látták el a fogyasztókat zöldséggel az állami gazdaságok - több mint 900 hektárral növelték a termelő területet

1/jf/tm/rj -cz

1972. október 31.

néhány évvel ezelőtt az állami gazdaságokban mintegy 6.500 hektárryi területről takarítottak be zöldségfélét, időközben azonban csökkent a gazdaságok anyagi érdekeltsége, munkaerőhiánnyal is küszködtek, s emiatt 1971-ben csak 6000 hektáron termeltek zöldséget. ez a zöldségpiacon is éreztette hatását, az állami gazdaságok jó minőségű termékei ugyanis keresettek voltak és az árudák nem tudták kielégíteni a szükségletet.

az idei év az állami gazdaságok zöldségtermesztésében nagy változást hozott: az elmúlt évhez képest 15 százalékkal növelték a zöldségtermő területet, amely idén meghaladta a 6.900 hektárt. a gazdaságok nagyobb területről takarították be a zöldséget és a vöröshagymát, a legnagyobb eredményt azonban a paradicsom-termesztésnél érték el, ennek a fontos növényi kultúrának a termő területét 30 százalékkal gyarapították.

az állami gazdaságok a termés korszerezésére és a kézi munkaerő pótlására nagy teljesítményű zöldségtermelő berendezéseket, gépeket vásároltak. idén már nyolc olyan nagyüzemet tartottak számon, ahol világszínvonalon álló import berendezéseket alkalmaztak.

a gazdaságok a következő években tovább fejlesztik a zöldségtermesztést, 1975-re 10.500 hektáron akarnak különféle zöldségeket termelni a nagyüzemek. az elképzelések valóra váltását segítik az idei beruházások. 1972-ben a sárszentmihályi állami gazdaságban hat hektáros növényházat építettek, s ezt a létesítményt zöldségfajtatásra hasznosították. a debreceni állami gazdaságban megkezdték a fólia alatti termelést. jövőre a sárszentmihályi, a balatonújhegyi, a nagyörösi és a kutasi gazdaságokban látnak hozzá a fólia alatti növényneveléshez. /mti/

- 6 -

bb. 4. otello-felújítás - külföldi vendégművészek az operaház novemberi előadásain

1/rófk/rj szö -cz

1972. október 31.

a magyar állami operaház november 17-én és 19-én kettős szereposztásban újítja fel verdi otello című négyfelvonásos dalművét. az erkel színházban színre kerülő operában a címszerepet símándy józsef, illetve szőnyi ferenc, desdemónát déry gabriella, illetve sudlik mária, jágót melis györgy, illetve solyom nagy sándor, emiliát szirmay mártá, illetve szabó anita énekl. a darab diszleteit és jelmezeit forray gábor tervezte, karmester erdélyi miklós, rendező mikó andrás.

európa-hírű énekesek lépnek fel novemberben az operában és az erkel színházban. vlagyimir atlantov legutóbb a bolsoj színház vendégjátéka során aratott igen meleg sikert. az osztrák érdemes művésze november 12-én a toscában cavaradossit, 16-án pedig a carmenben don josét énekl. az igazi „bel canto”, művelőjeként tartja számon a szaksajtó adolf dallapozzát, a bécsi és müncheni staatsoper fiatal tenoristáját. november 5-én a bohéméletben mutatkozik be, november 7-én a travlata alfredjét alakítja. először lép fel budapesten november 26-án a don carlos eboli, és az aida amneris szerepében maureen guy, angol drámai mezzoszoprán énekesnő, aki világjáró vendégszereplései során egyforma sikerrel szerepel opera-, oratórium- és dalénekesként.

a hazai művészek is rangos külföldi feladatok előtt állnak novemberben. mikó andrás főrendező koppenhágában az operaházban a falstaff előadását rendezi, s ugyanezen darab diszleteit és jelmezeit makai péter tervezi. erdélyi miklós november 26-tól december 7-ig az egyesült államokban vezényel, róna viktor november 5. és december 5. között dél-amerikában lép fel. moldován stefánia a szovjetunióban, andor éva november 9-én bécsben, utána olaszországban vendégszerepel. bende zsolt szintén olaszországban áll közönség elé. házy erzsébet november 20. és 26. között jugoszláviában, majd kolozsvárott vendégszerepel, radnay györgy november 30. és december 3. között ugyancsak romániában énekel. /mti/

- -

- 7 -

bb. 5. tájékoztató a garázs-szövetkezetekről és a társas személygépkocsitárolók fenntartásáról

1/sb/fk/rj ie -cz

1972. október 31.

a garázs-szövetkezetek létrehozásával és működésével, a társas és csoportos személygépkocsi-tárolók fenntartásával összefüggő egységes gyakorlat kialakítása érdekében tájékoztató közleményt adott ki az építésügyi és városfejlesztési minisztérium.

a közlemény felsorolja a magánkezdemenyezésű társas és csoportos lakóházépítésről, a lakásépítő szövetkezetekről és általában a szövetkezetekről intézkedő rendeleteknek azokat a pontjait, amelyeket a garázs-szövetkezetek alakításánál, működésénél vagy a magánkezdemenyezésből egyénileg, illetve társas és csoportos formában épülő személygépkocsitárolóknál alkalmazni kell. a garázsok építésére és fenntartására alakult szövetkezetek alapításának és működésének közvetlen jogi alapja a szövetkezeti törvény és ennek különféle végrehajtási rendeletei, valamint a jogszabályok szerint megállapított szövetkezeti alapszabály. a tájékoztató hangsúlyozza, hogy a garázs-szövetkezet szervezőinek a megalakulás előtt a tanáccsal, tehát az állami felügyeletet gyakorló szakigazgatási szervvel előzetesen tisztázni kell az alapítás valamilyen feltételét. előfordult ugyanis, hogy kellő körültekintés nélkül hoztak létre garázs-szövetkezeteket. nem tisztázták előre, hogy az adott telken milyen létesítmények építhetők, beilleszkednek-e vajon a városképbe, s figyelmen kívül hagytak ingatlan-tulajdoni viszonyokat, amelyek miatt később sok probléma adódott. az érvényes jogszabályoknak megfelelően a garázs-szövetkezetek állami felügyeletét a tanácsok építésügyi szakigazgatási szerve, budapesti területen a kerületi, másutt pedig a városi vagy a községben a járási hivatal látja el.

a garázs-szövetkezetek érdekképviselői szervezete a fogyasztási szövetkezetek megyei tanácsa, amely segítséget nyújt a szervezéshez, a megalakuláshoz, s az állami felügyeleti és pénzügyi szervekkel együttműködve segíti a szövetkezetek működését. a társas és csoportos garázsépítési forma esetén a fenntartással összefüggő pénzeszközök kezelésére az országos takarékpénztár vagy a takarékszövetkezetek jogosultak. /mti/

--

M

- 8 -

bb. 6. magyar alkotás kapott második díjat a iv. nemzetközi építészeti filmfesztiválon

1/sb/fk/rj ie -cz

1972. október 30.

a várnai iv. nemzetközi építészeti filmfesztiválra több mint husz nemzet nevezett be 52 filmjével. az építészet és a szabadidő összefüggéseinek témakörét tárgyalták ezek a kisfilmek. a népes mezőnyben a magyar műemlékek helyreállítását és felhasználását bemutató kibontott ablakok című 15 perces, színes magyar kisfilm érdemelte ki a fesztivál második díját. a filmet kollányi ágoston rendezésében az építésügyi tájékoztatási központ filmstúdiója készítette. /mti/

--

bb. 7. elítélték a besurranó tolvajt

1/bc/tm/rj hi - hgy

1972. október 30.

kodó józsef 22 éves budapesti segédmunkás miközben italos állapotban este hazafelé tartott, elhatározta, hogy cinkotán belátogat a nyitott ajtaju lakásokba s amit talál, elviszi. a kulturház utcában sikerült is bejutnia egy ház előszobájába, majd a belső helyiségbe. amikor a villanyt felkattintotta a zajra felgyeltek a szomszéd szobában lévő házbeliék, s a közeledő lépéseik hallatára kodó gyorsan kerekét oldott. ugyanebben az utcában egy másik házba is behatolt, de amikor a konyhában gyufát gyújtott, a háziasszony segítségért kiáltott. a betolakodó most is elfutott, de két férfi elfogta és értesítette a rendőrséget. kodót ekkor őrizetbe vették. amikor szabadlábra került sötétedés után öt lakásba, illetve kertbe surrant be a nyitva talált ajtón. három helyről készpénzt, s különféle használati tárgyakat tartalmazó tárcákat, táskákat, retikulókat, valamint ruhaneműeket lopott.

a központi kerületi bíróság kodó józsefet egy évi és öt hónapra szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

M

- 9 -

bb. 8. újabb bronzkori sírokra bukkantak aszódon

vid/gö/ká/rj -cz

1972. október 31.

aszód és környéke gazdag lelőhelye a régészeknek. az eddig napvilágra került tárgyakat a nagyközség petőfi muzeumban őrzik. a napokban újabb leletekkel gazdagodott a kiállítás. az aszódi fiúnevelő intézet területén végzett ásatásoknál egy késő bronzkori temető néhány sírjára bukkantak, amelyből nyolc urna és több bronzékszer került elő. a muzeum régészeti szakkörének tagjai tavsszal folytatják a terület feltárását. /mti/

--

bb. 9. régéci virágok között bányászkalapács

vid/kz/rj -cz

1972. október 31.

érdekes népi iparművészeti értékkel gyarapodott a rudabányai érc- és ásványbányászati muzeum. felkérésére a hajdani telkibányai kőedénygyár még ma is élő festője - a nyolcvanhat esztendőös varga andrás - 24 tányérra, kulacsra és bányászkancsóra festett régi paraszti motívumokat: élénkszinű rózsákat, kék nefelejcsket, szőlőleveleket és régéci virágok közé bányászkalapácsot. 1 ilyen mintával a század elején díszítették a kőedényeket. az idős mester minden egyes tányérra és kancsóra más-más motívumot festett. így a muzeum birtokába kerültek mindazok a minták, amelyeket 1906-ban az akkor még működő kőedénygyárban használtak. az eredeti telkibányai mintákkal festett tárgyakat rövidesen kiállítják a muzeum bányászcsalád szobájában. /mti/

--

- 10 -

bb 10. új községi óvodák bács-kiskun megyében

vid/um/ká/dz

1972. október 31.

társadalmi erők összefogásával újabb két községi óvoda készült el bács-kiskun megyében. harkakötönyben a helyi egyesülés tsz anyagi segítségével és társadalmi munkával épült fel a 30 személyes napközis óvoda. kiskunmajsán 40 személyes óvoda épült ugyancsak tanácsi és vállalati közös pénzforrásból. /mti/

--

bb 12. négyszáz milliós beruházással új postaközpont épül szegeden

vid/um/cz

1972. október 31.

szeged belvárosában mintegy 400 millió forintos beruházással új, modern postaközpont épül. a hétszintes épület műszaki szárnyrészében szerelik majd fel a beloiannisz híradástechnikai gyárban készülő, 10 000 állomásos automata telefonközpontot és más berendezéseket. a városban jelenleg mindössze 5 000 állomásos központ működik, amelynek zsúfoltsága miatt gyakran hosszas várakozás után beszélgethetnek csak az előfizetők. az új műszaki épületet úgy alakítják ki, hogy még az ezredforduló táján is ki-
elégítse az akkorra 200 000 lakosúra becsült szeged, illetve a dél-alföld telefon, táviró és egyéb posta-műszaki igényeit.

ennek a szegedi postaközpontnak az alapozását még a múlt év elején megkezdték a munkákat azonban - a népgazdaság beruházási egyensúlyának helyreállítása érdekében tett intézkedéseknek megfelelően átmenetileg, még az alapok kiásásakor abbahagyták. a város gyors ipari és általános fejlődése azonban megköveteli a postaszolgálat megfelelő ütemű fejlesztését. ezért az illetékes szervek hozzájárulásával a jövő év elejétől lehetőséget teremtettek a munka folytatására, a nagyszögű hitel megnyitására. a város érdekei annyira sürgetik az új postaépület mielőbbi felépítését, hogy a tanács négymillió forintos hitelt nyújtott a postának, így a jövő év eleje helyett már most folytathatják az alapozási munkákat. az illetékes beruházó, építő, illetve tanácsi szervek összefogásával el kívánják érni, hogy a szegedi új postaközpont az eredetileg tervezett 1974-es időpontig elkészüljön. /mti/

--

- 11 -

8.00/um

10 945

bb 11. kevesebb kenyérgabonát, több takarmányt termelnek csongrádban - 5 000 hektárral csökken az étkezési buza területe

vid/um cz

1972. október 31.

csongrád megye gazdaságai a tervek szerint 5 000 hektárral csökkentik a kenyérgabona vetésterületet a tavalyihoz viszonyítva, az utóbbi években ugyanis állandósult az étkezési buza kedvező termésátlaga még a homokföldeken is. a felszabaduló területeken takarmánynövényeket vetnek. takarmánynövénynek könyvelik el a libellula, a san pastore és egyéb lágy buzákat. ezek alacsony sikértartalmuk miatt étkezésre nem váltak be, viszont rendkívül bő termőképességüknel fogva szívesen termelik a gazdaságok.

a termelés szerkezetében végbemenő változást elsősorban a növekvő hustermelés indokolja. nemcsak a sertésállomány növekszik ugrásszerűen csongrádban, hanem a szarvasmarhatenyésztés is fejlődik. a fejlesztési program keretében 25 szakosított tenészteti telep épül és ezek közül már elkészültek be is népesítették. /mti/

--

bb 13. petőfi szobrot avatnak sátoraljaujhelyen

vid/um ká cz

1972. október 31.

petőfi sándor 1844-és 1847 között három alkalommal fordult meg az akkori borsod-abauj-zemplén megyében. első látogatásakor tokajon és szerencsen át gyalog érkezett miskolcra, ahonnan utját mezőkövesden át egerbe folytatta. a következő alkalommal, 1845-ben, miskolci látogatása során az aggteleki barlangot is felkereste. 1847-ben putnokon át sajókazára, onnan miskolcra érkezett, utját sárospatakra folytatta, ahol pálkövi Antal professzort kereste fel, sátoraljaujhelyen pedig Kazinczy Gábornál tett látogatást. ezekről az utjairól az „uti levelek”-ben is megemlékezett.

petőfi emlékét borsodban egy szobor, három mellszobor és miskolcon valamint sárospatakon egy-egy emléktábla örökíti meg. a közeledő petőfi évforduló alkalmából november 19-én sátoraljaujhelyen, a róla elnevezett iskola előtti parkban újabb szobrot avatják fel. az alkotás Kovács Bélának, a város szülöttének műve, aki azt sátoraljaujhely községnek ajándékozta. /mti/

--

- 12 -

8.05/um

10.5.15

bb 14. a nagy októberi szocialista forradalom 55. évfordulójának megünneplésére készül az ország - diszünnepek, nagygyűlések, kiállítások, új létesítmények avatása, magyar-szovjet baráti találkozók az ünnepi programban

ö vid/fm/fm/ny -cz

1972. október 31.

a vidéki városokban és falvakban, ipari és mezőgazdasági üzemekben, intézményekben is gazdag programmal készülnek a nagy októberi szocialista forradalom 55. évfordulójának megünneplésére. kecskeméten, székesfehérvárott és békéscsabán nagygyűléseken méltatják a szocialista forradalom jelentőségét. ország-szerte diszünnepeket rendeznek, megkoszorúzzák a felszabadulási emlékműveket, a hazánk szabadságáért életüket áldozott szovjet hősök sírjait, emlékműveit. számos üzemben az évforduló alkalmából kitüntetések, jutalmakat adnak át a legkiválóbb dolgozóknak. kitüntetik a magyar-szovjet baráti társaság legjobb aktivistáit, magyar-szovjet baráti találkozókat rendeznek, és a legújabbán megalakult mszbt-tagcsoportoknak átadják a tagságról szóló oklevelet. ország-szerte számos új létesítmény avatása is hozzájárul az évforduló emlékezetessé tételéhez.

somogy megye tanintézményeiben a történelemórán emlékeznek meg a nagy októberi szocialista forradalomról, valamint a szovjet állam megalakulásáról. marcaliban ünnepélyesen megnyitják a helytörténeti-munkásmozgalmi múzeumot, nagyaton kiállítás rendeznek szovjet írók műveiből, patalom községben pedig átadják rendeltetésének a száz személyes szociális otthon. pest megye központi ünnepségére az ifjú városban, százhalombattán kerül sor, ahová meghívták a szovjet testvérmegye, omszk küldötteit is. a dunai kőolajipari vállalat és a szibériai olajipari tröszt képviselői az ünnep előestéjén kötnek testvéri szerződést, amelyben rögzítik az egymásnak nyújtandó segítség módjait. a százhalombattai ságvárjendré iskolában ünnepélyesen leleplezik a névadó szobrát. - baranya több községében szibériai filmnapokat, komlón pedig ifjusági hálafestét rendeznek.

tolna megyében több helyen veterán-találkozókra, magyar-szovjet barátsági ünnepségekre kerül sor. szekszárdon felavatják a tolna megyei pártbizottság új székházát, a babits Mihály megyei művelődési központban pedig a Kisz központi művészegyüttesének közreműködésével tartanak emlékünnepséget. a paksi járási könyvtárban kiállítás nyílik a nagy októberi szocialista forradalmat ismertető dokumentumokból, könyvekből. - szolnokon a városi párt-vegruhajtóbizottság és a tanács együttes ünnepi ülésen emlékezik meg november 7-ről, valamint a város felszabadulásának 28. évfordulójáról. itt adják át a „pro urbe”, díjakat a városfejlesztés érdekében kiemelkedő munkát végzett személyeknek.

/folyt köv/
8.10/ny

10.5.15

-13-

bb 14. / a nagy októberi.....1.folyt/ny

a megyében több új létesítményt avatnak: szolnokon szövetkezeti szolgáltatóházat, karcagon vásárcsarnokot, köteleken új könyvtárat, törökszentmiklóson és jászberényben a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat új tárházait. kunszentmártonban a pannónia szőrmefeldolgozó és konfekcióüzem új részlegének próbaüzemeltetésére kerül sor, kunhegyesen pedig az ünnepre készül el a vízgépészeti vállalat új üzemrésze. - a csongrád megyei bordány község ötmillió forintos költséggel létesített művelődési házzal gazdagodik, ahol többek között helyet kap a kis falumúzeum is. - a veszprémi bakony múzeumban megnyílik a veszprém megyei képzőművészek hagyományos őszi tárlata. a vegyipari egyetemen ünnepi tanácsulást tartanak, amelyen műszaki doktorokat avatnak. a veszprémi felszabadulás-úti lakótelepen és a dózsa városban új óvodákat adnak át rendeltetésének.

jelentős esemény zajlik majd le a budapesti rádiótechnikai gyár salgótarjáni egységében: november 3-án avatják fel az urh-rádiótelefongyár új üzemi épületét. négy nógrádi községben - kisterenyén, kazáron, karancslapujtón és somoskőujfaluban - találkozókra hívják meg a tanácsköztársaság egykori vöröskatonáit, a kommunista párt veteránjait. november 4-5-6-án salgótarjánban bonyolítják le az mszbt „auróra 72”, című országos vers- és prózamondó fesztivált, november 7-én pedig a salgótarjáni szocialista brigádok történelmi vetélkedőjének nyilvános döntőjét rendezik meg a józsef attila művelődési központban. - debrecenben november 2-án adják át a hajdu-bihar megyei tanács és a pedagógus szakszervezet által alapított maróthy-díjat a munkás-paraszt szülők gyermekeinek oktatásában kiemelkedő munkát végzett nyolc pedagógusnak. ezen a napon nyílik meg a debreceni konzervgyárban a x. üzemi tárlat, amelyen kiosztják a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsa által idén alapított képzőművészeti díjat. - nagykanizsán november 4-én helyezik el ünnepélyesen az új városi művelődési központ és egy 400 személyes diákkollégium alapkövét és alapító okmányait. zala-szabbar községben zala megye huszonötödik falusi vízművének átadására kerül sor. a zalaegerszegi ganz ábrahám gépipari technikum tanulói az évforduló alkalmából veszik birtokukba új, 160 személyes kollégiumukat.

vas megyében is több érdekes esemény zajlik le. a szombathelyi forradalom múzeumban „munka és munkásbrázolás”, címmel fotokiállítás nyílik. körmenden tudományos ülésen tanácskoznak a vas megyei munkásmozgalom kutatói. a szombathelyi máv igazgatóság vonalain ünnepi műszakot tartanak a vasutasok, s a legkiválóbb dolgozókat kitüntetésben és pénzjutalomban részesítik.

/folyt köv/
8.15/ny

Tósz

-14-

bb 14. / a nagy októberi2.folyt/ny

a megyeszékhelyen felavatják a város egyik felújított, bővített óvodáját, a sportolók pedig két új létesítményt vehetnek birtokukba: az szes-dózsa sportkombinátját és a haladás sportegyesület sportcsarnokát. - a fejér megyei események közül kiemelkedik a szabadbattyáni új szovjet hősi emlékmű, a sárosdi új községi pártház, a pusztavámi ikarus-üzemcsarnok avatása, továbbá székesfehérvárott az ezer éves jubileum alkalmából meghirdetett országos fotópályázatra beküldött pályaművek kiállítása. - heves megyében a nagy történelmi évforduló jegyében rendezik meg a műszaki hónapot, amelynek során számos kiállítás szemlélteti majd a megye iparának rohamos fejlődését. az ipari és mezőgazdasági üzemekben széleskörű versenymozgalom bontakozott ki: november 1-től december 30-ig a heves megyei üzemek a termelési eredmények fokozásával, kommunista műszakok szervezésével ünnepelik a nagy októberi szocialista forradalom 55., valamint a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulóját, a gagarin hősrövid dolgozó november 7-re befejezik a 2. blokknagyjavítását, az v. blokkot pedig előkészítik próbaüzemelésre, s ennek eredményeként az új energiabázis az évfordulóra már teljes kapacitással termel. új fejezet kezdődik a thorez-bánya életében is azáltal, hogy november első hetében áttérnek a folyamatos termelésre, amikor már éjjel-nappal dolgoznak a bányagépek. kiskörén is munkásokkal ünnepelnek: november 7-re elkészül a jászszági főcsatorna beeresztő zsilipjének műszaki berendezése.

bács-kiskun megyében november 3-án gyullad ki a villanyfény a társadalmi összefogással villamosított utolsó, nyolcvanegyedik kiskunsági tanyai iskolában, petőfiszállás határában. - a borsod megyei nyékládháza nagyközségben átadják a társadalmi hozzájárulással épült új művelődési házat, és ugyanakkor kerül sor a törpevízmű, valamint az új gyógyszerár üzembe helyezésére is. a miskolci nemzeti színházban diszkrét módon mutatják be rachmanov „viháros alkonyat”, című drámáját. - a győri kisludgy színház társulata a színházban rendezendő diszünnepek után osztrovszkij „farkasok és bárányok”, című drámáját adja elő. győrtött magyar-szovjet baráti találkozót rendez az mszbt, öt új győr-sopron megyei mszbt-tagcsoportnak pedig átadják a tagságról szóló oklevelét. - tatabánya-újvárosban átadják rendeltetésének azt a 16 tantermes általános iskolát, amelyet az évforduló tiszteletére fél évvel a határidő előtt készítettek el a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozóinak. tárlatán községben új takarékpénztári székház nyílik. - szabolcs-szatmár megyében is több helyen kerül sor az mszbt-tagcsoportok oklevelének átadására, kisménán új szövetkezeti áruházat avatnak. szabolcsból küldöttség utazik majd a szomszédos ukrajnába, hogy résztvegyen az ott rendezendő ünnepeken./mfi/

8.20/ny

Tósz

-15-

bb 15. fűtés-szünet a józsef attila lakótelepen

i ol/mm/ny -cz

1972. október 31.

a fővárosi távfűtő művek közli: a jelenlegi és a várható napi átlag plusz 12 celsius fok hőmérséklet - a fűtés megkezdésének határértéke - lehetővé teszi, hogy most oldják meg a józsef attila lakótelep új fűtővezetékeinek átkötését. éppen ezért szerdán hat órától csütörtökön 24 óráig szünetel a telepen a távhő-szolgáltatás. a munkát a szakemberek igyekeznek a leggyorsabban elvégezni, hogy a tervezett leállítás idejét minél jobban lerövidíthessék./mti/

-. -

bb 16. november 4-6: ,, aurora 72,, fesztivál salgótarjánban

t gy/tr/ny hi -cz

1972. október 31.

a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából immár hatodszor rendezik meg hazánkban az ,, aurora ,, szovjet költészet és próza fesztiválját. november 4-6 között salgótarján ad otthont a klasszikus orosz és a mai szovjet irodalom jeles alkotásait reprezentáló eseményeknek - jelentették be kedden a magyar-szovjet baráti társaság sajtótájékoztatóján, a barátság házában.

a fesztivál 70 résztvevője - munkásfiatal, középiskolai diák, egyetemi hallgató - a tavaszi ifjúsági amatőr szavalóversenyeken elért sikere alapján kapott meghívást. a versenyzők három költeménnyel vagy prózai mű-részlettel lépnek fel. salgótarjánban párhuzamosan peregnek majd az aurora fesztivál eseményei a szak-szervezetek megyei tanácsának dísztermében, a tit-klubban és a városi művelődési házban. az idei fesztivál programjában különös hangsúlyt kap az oroszbt egyik nagy figyelmet keltő akciója, a szibériai hetek eseménysorozata. a műsorban szereplő szovjet irodalmi alkotások között szép számmal lesznek szibériáról szóló művek, vagy szibériai írók, költők alkotásai. ezenkívül több résztvevő ad izelítőt a szibériai népköltészet gazdagságából.

az irodalmi színpadok, amatőrregyüttesek vezetőiből álló zsűri együttes pontjai alapján összesen 20 ifju előadó kerül a november 6.-i döntőbe.. a három legjobb helyezett jutalma: 10 napos szovjetunióbeli utazás. a hagyományokhoz hiven a fesztiválra várják most is a komszomol küldöttét, aki ezuttal larisza vjacseszlav fiatal költő lesz.

november 6-án este a fesztivál-győztesek színes műsorral gazdagítják a salgótarjáni művelődési házban nógrád megye november 7-1 központi ünnepségét./mti/

10.00/ny

-16-

10 10h0

bb 18. bangla desh külügyminisztere megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t vt/mm/ny -cz

1972. október 31.

abdusz szamad azad, a bangla desh népi köztársaság külügyminisztere, - aki péter jános külügyminiszter meghívására hivatalos baráti látogatásra érkezett hazánkba - kedden délelőtt a hősök terén kíséretének tagjaival együtt megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. a koszoruzási ünnepségen jelen volt garai róbert külügyminiszterhelyettes, pesti endre vezérőrnagy, a budapesti helyőrség parancsnoka, kertész istván, a fővárosi tanács főosztályvezetője.

x x x

a koszoruzás után abdusz szamad azad, megkezdte tárgyalásait a külügyminisztériumban./mti/

-. -

bb 17. tanácskozás az újrendszerű munkás-továbbképzésről - tizennégy szakmában kezdik, s fokozatosan terjesztik ki az ismeretek korszerűsítését

t ol-mm um cz

1972. október 31.

a kormány múlt évi határozatának megfelelően még novemberben megkezdődik a munkások újrendszerű továbbképzése. célja, hogy a munkások - s elsősorban a szakmunkások - meg tudjanak felelni a gyorsütemű műszaki változásokból, a társadalmi fejlődésből adódó követelményeknek, s továbbképzésük együttjárjon általános és politikai műveltségük állandó emelésével is.

a továbbképző tanfolyamok szervezésével megbízott vállalatok, továbbá a szot és a szaktárcák képviselőinek részvételével kedden tanácskozás volt a fáklya klubban, a célkitűzésekről, főbb feladatokról, a továbbképzésre vonatkozó jogszabályokban foglalt rendelkezések értelmezéséről, végrehajtásukról, létási istván, a munkügyi minisztérium főosztályvezetőhelyettese adott tájékoztatást, míg a tanfolyamok szervezésére vonatkozó általános követelményeket, a felnőttképzésben alkalmazható módszereket suszter lászló, a műm országos továbbképzési kutató intézetének főmunkatársa ismertette.

/folyt.köv./

10.15/um

10.11.20

- 17 -

bb 17. /tanácskozásfolyt./um

az újrendszerű továbbképzés bevezetésében és kiterjesztésében a kormányhatározat - a feltételek biztosítását is figyelembe véve - fokozatosságot írt elő. az idén - első lépésként - hat iparág 50 vállalata és - a szövetkezeti vállalatok részére - az okis hat központban kezd meg szakmunkásainak továbbképzését ismeretfelújító, korszerűsítő jelleggel. a népgazdasági és ágazati igényekre alapozva 14 szakmában mintegy 1600 szakmunkás - géplakatos; vas-és fémszerkezet-lakatos; mechanikai műszerész; villanyszerelő; elektroműszerész; irányítástechnikai műszerész; víz-, gázvezeték-és készülékszerelő; építőgép-, villamosgép-, felvonó-, valamint autószerelő; gépjármű-villamossági műszerész; gyógyszergyártó; illetve cipőgyártó kezd meg szakmai ismereteinek a legfejlettebb technikához igazodó bővítését, korszerűsítését.

ugyancsak az új rendszerben kerül sor a vezető munkások, munkavezetők, kisebb-nagyobb munkáscsoportok irányításához szükséges vezetői feladatokra felkészítő továbbképzésre, valamint egyes ágazatokban a különböző célú ismeretbővítő továbbképzésekre.

a szakmai továbbképzéssel egyidejűen, illetve ahhoz kapcsolatosan megkezdődnek az általános alapismeretek kiegészítését, továbbfejlesztését - a nyolc osztály elvégzését elősegítő, rövidített tanulmányi idejű általános iskolai tanfolyamok is.

a fokozatosan mind szélesebb körre kiterjedő továbbképzés előkészítésében a műm irányítása mellett valamennyi minisztérium közreműködött. a szakmai továbbképző tanfolyamok tananyagait a műm, valamint annak országos továbbképzési intézete és négy szak-tárca készítette el; az általános iskolai tanfolyamok megkezdéséhez a lehetőségeket a művelődésügyi minisztérium biztosította, azok tartalmi megoldását pedig a z opi /országos pedagógiai intézet/ dolgozta ki. a tanfolyamok szervezéséhez, tervezéséhez és az oktatók módszertani munkájának segítéséhez az országos továbbképzési intézet utmutatót illetve ajánlásokat állított össze és juttatott el a vállalatokhoz.

mint az a keddi tanácskozáson is kitűnt, a továbbképzést szervező és megvalósító vállalatokra - különösen a jövőben, amikor már mind nagyobb tömegek bevonásáról gondoskodnak /és ez is a cél/ - egyre nagyobb feladatok hárulnak. ugyanis nemcsak a sajátos vállalati ismeretanyagot kell meghatározniok, biztosítaniok annak elsajátítását, hanem meg kell oldaniok a vállalati és az egyéni érdekek összehangolását is. különböző vállalatok gyakorlatában már kialakultak a továbbképzés, a továbbtanulás erkölcsi és anyagi elismerésének formái. ugyan így megteremthetők - és meg is kell teremteni - azokat az új erkölcsi és anyagi ösztönzési formákat is, amelyek már a kezdetben lendületet adhatnak a továbbképzés széleskörű kiterjesztéséhez.

/folyt.köv./
10.308um

10/20

- 18 -

bb 17. /tanácskozás 2.folyt./um

a tanácskozáson is hangsúlyozták: e nagyjelentőségű munkában nem nélkülözhetik a pártszervezetek, a különböző tömegszervezetek segítségét. ehhez a tevékenységükhöz egyébként éppen az elmúlt napokban kaptak utmutatást - a kisz kb kezdeményezésére, a műm közreműködésével - a továbbképzést most szervező vállalatok kisz bizottságainak titkárai. /mt1/

--

bb 19. a „tisza, virágos debrecenért”, mozgalom eredménye:
15 millió forint értékű társadalmi munka

vid/um ká cz

1972. október 31.

szépülő város, virágos utcák, nagyobb parkosított területek, tiszta, rendez udvarok bizonyítják, hogy debrecen lakossága messzemenően segíti a „tisza, virágos debrecenért”, mozgalmat - állapították meg a városi végrehajtó bizottság keddi ülésén. egy esztendő alatt tizenöt millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a debreceniek.

a végrehajtó bizottság hatszázötvenezer forint jutalmat osztott ki a legjobbak között. a verseny nagydíját, a fél millió forintos jutalmat, az 1. kerületi hivatal kapta. /mt1/

--

öbb 20. a MÁV vezérigazgatósága közli

um cz

1972. október 31.

hogy a jelenleg érvényben lévő hivatalos menetrendkönyvhöz elkészült az 1. számú pótlék-és helyesbítés. a pótlék-és helyesbítés egyes vonalak menetrendi változásait tartalmazza. elsősorban a pályaudvarokon, a vasutállomásokon és a menetrendeket árusító helyeken az 1. számú utalvány ellenében díjmentesen lehet átvenni a menetrendi pótlékot és helyesbítést. /mt1/

--

bb 21. a szabolcsi néprajzi és honismereti pályázat eredményhirdetése

vid/ká/ny -cz

1972. október 31.

az országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat keretében huszadszor hirdették meg szabolcsban a megyei néprajzi és honismereti pályázatot. a beküldött 21 pályamű közül az első díjat a pátróhai bodnár bálintnak ítéltek oda három munkájáért, mindenekelőtt tréfás hangu meséért. dr. béres józsef a kisvárdai rákóczi tsz fejlődésével foglalkozó írásáért második, dr. gyarmathy zsigmond a vásárosnamény és vidéke fogyasztási szövetkezet történetének feldolgozásáért harmadik díjat kapott. /mt1/

--

10.53/ny

10/20

-19-

bb 22. fejer Lipót emléktábla

vegyetemi

1972. október 31.

um cz

a xi. kerületben a fejer Lipót utca 12. számú lakóházon kedden fejer Lipót kossuth-díjas akadémikus tanár, a világhírű matematikus emlékének megörökítésére a magyar szocialista munkáspárt xi. kerületi bizottsága, a kerületi tanács végrehajtó bizottsága, a bolyai jános matematikai társulat, valamint a kerületi társadalmi szervek emléktábla-avató ünnepséget rendeztek. az emlékbeszédet dr. turán pál egyetemi tanár, akadémikus tartotta. koszorút helyezett el az emléktáblán a kerületi tanács végrehajtó bizottsága nevében tóth ferenc, a tanácselnök általános helyettese, a bolyai jános matematikai társulat nevében fejes tóth lászló akadémikus, a társulat elnöke. elhelyezte megemlékező koszoruját a hazafias népfront kerületi bizottsága, és az emléktábla patronálója nevében a mérnök utcai általános iskola steinmetz miklós uttorócsapata is. /mti/

--

bb 23. 40 000 mázsával több csongrádi kadarka

vid/um kz

1972. október 31.

a közép-magyarországi pincegazdaság csongrád-szolnok-vidéki üzemének 16.000 hektáros szőlőtermelő körzetében befejezéshez közeledik a késői érésű kövidinka szüretelése. csupán ássotthalom és pusztamérges határában van még a tőkéken körülbelül 8000 mázsa szőlő, amit kedvező időjárás esetén a hét végére beszállítanak az átvevő telepekre. a legkorábban beért és még szeptemberben betakarított csongrádi kadarka mustja már kifortt a pincékben. az idén gyors ütemben szedték le a fürtöket, hogy az esőzések következtében kirepedezett bogyókat ne érje nagyobb károsodás. így alacsonyabb cukorfokkal ugyan, de gazdag, termést takarítottak be. ebből a pincészetek korszerű technológiával a megszokott jóminőségű borokat állítják elő. szakemberek becslése szerint csongrád, solnok és békés megyében mintegy 40.000 mázsával termett több szőlő a tavalyinál. /mti/

--

bb 24. felépült a kecskeméti házgyár üzemcsarnoka

vid/um ká cz

1972. október 31.

ütemesen épül kecskeméten a csaknem 600 millió forint beruházási költséget igénylő házgyár, amely 1975 végén kezdi meg a termelést. a kivitelező bács megyei építőipari vállalat - amely a házgyár üzemeltetője is lesz - befejezte a 155x108 méter alapterületű óriás gyártócsarnok szerelését. a munkát a házgyári betongyártó üzemrész építésével folytatják. /mti/

--

11.50/um

101257

- 20 -

bb 25. szabálytalanságból halálos baleset - súlyos sérülések a fővárosban

i ol/gk um cz

1972. október 31.

a fővárosi közutak növekvő forgalmában egyre nagyobb körültekintésre van szükség. a szabályok be nem tartása ismét áldozatot követelt. a iii. kerületi óbudai mezőgazdasági tsz bejáratánál szabálytalanul haladt át az uttesten petényi lajos 47 éves gyöngyöstarjánai tsz-tag, akit egy személygépkocsi elütött. a szerencsétlen ember a helyszínen beléhalt sérüléseibe, míg a gépkocsi vezetőjét és utasát könnyebb sérülésekkel szállították kórházba a mentők.

a petőfi-híd budai hídfőjénél, az alsó rakparton gyorsan hajtott tehergépkocsival brilla attila 19 éves gépkocsivezető. a gyorsajítás miatt nekiütközött a vaskorlátnak, majd az uttesten a teherkocsi felborult. a fiatal embert súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a xi. kerületben a bocskai ut és a fadrusz utca kereszteződésében galánthay zsolt 24 éves budapesti szerszámkészítő személygépkocsival szabálytalanul kanyarodva összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetője könnyű sérülésével a helyszínen elsősegélyben részesült, utasát, jámbor istván 30 éves budapesti segéd munkást súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel kórházban ápolják. galánthay zsolt ellen megindult az eljárás.

rancsák lajos 22 éves budapesti villanyszerelő ittasan vezette motorkerékpárját, gyorsan hajtott és emiatt a xxi. kerület kalamár józsef utca 216. szám előtt egy fának ütközött, majd járművét felborult. rancsák lajos és utasa, rancsák gizella 25 éves budapesti tsz-tag súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők mindkettőjüket kórházba szállították.

kolláti lászló 52 éves budapesti szabó személygépkocsit vezetve, nem tartotta be a követési távolságot és a xvii. kerület szabadföld utca 54. szám előtt nekiütközött egy előtte fekező személygépkocsinak. a baleset következtében a vétkes személygépkocsi utasa, kolláti lászlóné 45 éves budapesti háztartásbeli súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett, kórházba szállították a mentők. kolláti lászló ellen eljárás indult. /mti/

--

- 21 -

11.55/um

101257

bb 26. halálos közlekedési balesetek vidéken

1 ol/gk um cz

1972. október 31.

ismét több tragikus végű baleset történt a közutakon. veszprém megyében vonyarcvashegy községben franz streit 38 éves nszk-beli állampolgár személygépkocsiját gyorsan hajtott a nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő, éppen kerülő tehergépkocsinak. az összeütközés következtében a személygépkocsi utasa, pollák józsef 41 éves gyáli gépészmérnök a helyszínen meghalt. a személyautó vezetője súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, míg a másik utas könnyebben sérült meg. a sérülteket kórházba szállították.

pest megyében kistarcsa határában markovics páál 19 éves lakatos, helybeli lakos motorkerékpárját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. hirtelen fékezés közben megcsuszott s összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. markovics páál a baleset következtében olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítása közben meghalt.

fejér megyében, kápolnásnyéken moharos istván 25 éves velencei gépkocsivezető nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett tehergépkocsit, s azzal elütötte a kivilágítatlan kerékpárját vele azonos irányban toló galó károly 19 éves velencei segéd munkást, aki a helyszínen meghalt. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a bács megyei tass község határában szabó gyula 75 éves bajai bőrdandós kisiparos személygépkocsijával az uttest menetirány szerinti baloldalán nekiütközött egy fának. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és felesége - szabó gyuláné 74 éves háztartásbeli - aki a személygépkocsi utasa volt - a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázását megkezdték. /mti/

bb 27. megyei uttörőparlament salgótarjánban

vid/um cz

1972. október 31.

százhusz küldött részvételével rendezték meg kedden a nógrád megyei uttörők parlamentjét salgótarjánban, a szakszervezetek székházában. részt vett a tanácskozás munkájában szabó ferenc, a magyar uttörők szövetségének főtitkára és skoda ferenc, a kisz nógrád megyei bizottságának első titkára is. az uttörőparlament plenáris ülése után a küldöttek három szekcióban vitatták meg a kisdobos-és uttörőélet időszzerű tennivalóit, problémáit. megválasztották azt a nyolc küldöttet is, akik novemberben, a székesfehérvári országos uttörőparlamenten fogják képviselni nógrád megyét. /mti/

12.00/um

- 22 -

bb 28. több mint 600 ezer lakás saját erőből, állami támogatással - kiállítás az otp építési kölcsön tevékenységéről

t kf/fk um ie cz

1972. október 31.

a világtakarékosssági nap fővárosi központi eseményeként rendezte meg az otp a „saját otthon - saját erőből - állami támogatással, című kiállítását a piackutató intézet nagymező utcai bemutatótermében. az otp lakásépítéssel kapcsolatos tevékenységét ismertető kiállítást kedden szirmai jendő, az otp vezérigazgatója nyitotta meg.

a kiállítás fényképekkel, adatokkal, grafikonokkal szemlélteti az országos lakásépítési programot, a iii. és a iv. ötéves terv ezzel kapcsolatos eredményeit, s azt, hogy az állam a takarékpénztár útján milyen segítséget ad a saját otthon megteremtéséhez.

az adatokból egyebek között kitűnik, hogy az utóbbi 15 esztendő alatt felépült mintegy 920 ezer lakásból több mint 600 ezerhez vettek igénybe kölcsönt. csupán a legutóbbi tíz esztendőben megközelítően 30 milliárd forint építési hitelt adott az otp, amely maga is épített és értékesít lakásokat. az elmúlt néhány év alatt több mint 22 ezer otp öröklakás talált gazdára. foglalkozik a kiállítás a lakásépítő szervezetekkel is. a múlt év nyaratól 154 lakásszövetkezet alakult az országban, több mint 11 ezer lakás építésére.

a kiállítás november 8-10 naponta 10-19 óra között - a munkaszüneti napokon 10-14 óra között - tekinthető meg. /mti/

bb 30. új öltöző és fürdő a borsodi vegyikombinát dogozóinak

vid/um kz cz

1972. október 31.

a borsodi vegyikombinát dolgozó új nagy szociális létesítménnyel gazdagodtak. tizenkétmillió forintos költséggel elkészült az új fekete-fehér rendszerű korszerű 750 személyes öltöző és fürdőépület. kedden vették birtokukba. az új fürdővel egyidőleg átadták a „gyári iskola, két új tantermét, amelyben a különböző szakmai tanfolyamok mellett esti általános iskolát is működtetnek. /mti/

12.10/um

- 23 -

bb 29. próbajáraton az óriás gázkompresszor

vid/uj kz cz

1972. október 31.

a borsodi vegyikombinátban az ammóniagyártás növelése érdekében mintegy 140 millió forintos beruházás van folyamatban. a cél az, hogy évente harmincezer tonnával több cseppfolyós műtrágyát adjanak a mezőgazdaságnak - elsősorban a kukorica terméshozamainak fokozására. e munkálatok részeként kedden megkezdtek az ország egyik legnagyobb gázkompresszorának próbaforogtatását, a több mint hatezer lóerős kompresszort a csehszlovák skoda művektől vásárolták a hozzátartozó ötezerhatvan kilowattos villanymotorját pedig a ganz villámossági gyár dolgozói készítették. a szerelését csehszlovák és magyar mérnökök irányításával a gyár és gépszerelő vállalat brigádjai határidőre fejezték be. /mti/

..

bb 31. megkötötték a szerződéseket az új lengyelországi haldex-üzem berendezéseinek gyártására - új építőanyag a meddőből

vid/um kz cz

1972. október 31.

ráb erzsébet, az mti tudósítója jelenti:

a tatabányai szénbányák haldex osztálya megkötötte a szerződéseket a hazai gyárakkal a lengyelországban épülő új könnyű beton adalékgyártó üzem berendezéseinek gyártására. az új lengyel létesítmény berendezéseit ugyanis magyar gyárak szállítják. a hazai üzemek rendkívül előnyös szállítási határidőre vállalkoztak, mindent megtesznek annak érdekében, hogy a kormányközi megállapodás szerint 1974 végén megkezdhesék a termelési próbákat az új könnyűbeton üzemben.

mint ismeretes, a lengyel és a magyar minisztertanács a múlt év novemberében határozatot hozott a haldex-együtműködés továbbfejlesztésére. a lengyel-magyar részvénytársaság ugyanis az elmúlt tizenkét év alatt olyan munkamódszereket alakított ki, amelyeket a szocialista országok bármelyike hasznosíthat. a haldex beruházási céljait program szerint valószínűsítette meg, s elérte az államközi megállapodásban rögzített széntermelést. a kitűnő eredmények indokolták tették a haldex tevékenységének bővítését, kiszélesítését. az új tervek szerint további két meddőfeldolgozót és egy könnyűbeton adalék üzem létesítenek sziléziában, katowice környékén. a könnyűbeton adalék-zsugorító üzem helyszíni építkezései a napokban megkezdődtek, s most a magyar gyárakban is megkezdtek az előkészületeket a berendezések gyártására.

/folyt.köv./
12.25/um

- 24 -

bb 31 . /megkötötték afolyt./um

az új adalék-zsugorító üzem mind a végtermék, mind a technológiáját tekintve teljesen eltér a haldex eddigi létesítményeitől. a széntől különválasztott meddőből ugyanis olyan adalékanyagot készítenek, amelyből lakásépítésre alkalmas könnyű betonelemeket gyárthatnak. tulajdonképpen ezzel válik majd teljessé a haldex alap gondolata - az a korábbi elképzelés, hogy komplex módon hasznosítsák a meddőt. az egyik sziléziai meddő-feldolgozó üzem és az új könnyűbeton adalék-zsugorító mű mellé ugyanis a lengyel szénbányák egy házgyárat épít. ebben készítik majd a zsugorító mű adalékanyagából a magasházak építésére alkalmas könnyű és nagyméretű panelekat, blokkokat. kísérletsorozatokat igazolják, hogy az ilyen új termék kiváló építőanyag. térfogatának súlya 30-40 százalékkal könnyebb, mint a hagyományos nyersanyagból, a kavicsból készülő paneleké. ugyanakkor nyomószilárdsága felülmúlja a hagyományos betonelemekét. az új építőanyaggal a sziléziai bányászlakások építését gyorsítják majd.

a három új üzemet - akár csak az eddigieket - közös tőkebefektetéssel építi fel a magyar és a lengyel ipar. tatabányai szakemberek vezetésével történik majd a szerelés és az üzembehelyezés is. az építkezésekről, az utak, a vasut és a szociális létesítményekről a lengyel fél gondoskodik. /mti/

..

bb 32. ,, majd csak ad valaki,, - a vállalati beruházásokat vizsgálta a vas megyei neb

vid/kz/ny -cz

1972. október 31.

megvizsgálta a vállalatok döntési hatáskörébe tartozó beruházások előkészítettségét és közgazdasági megalapozottságát a vas megyei népi ellenőrzési bizottság. a tapasztalatok szerint még mindig él az a régi helytelen szemlélet, hogy a lényeg a beruházás elindítása, s majd csak juttat ,, valaki, valamilyen, anyagi fedezetet a befejezéshez. e gyakorlat következtében tetemes többletköltségek keletkeznek. gyakoriak a költségvetési ,, alátervezések,, amelyekkel szintén a beruházás jóváhagyásának megkönnyítése és a megvalósítás zöld útjának a biztosítása a cél.

az előkészítés körül nincs minden rendben. egyes esetekben készülnek ugyan felmérések, kutatóintézeti vizsgálatok, a megvalósulásig azonban gyakran irreálissá válnak a prognózisok. a piaci igények ugyanis megváltoznak az elhúzódozó kivitelezés ideje alatt.

/folyt köv/
12.45/ny

-25-

bb 32. / ,, majd csak adfolyt/ny

a beruházások költségeit és a határidőket szinte mindenütt túllépték. a más járműjavító rekonstrukciójának tervezett költsége 75 millió forint volt. a várható fizetnivalójuk 100 millió forintra tehető. a határidőkésés egy esztendő. a 12-es autójavító vállalatnál 1974-re kellene befejezni az 1-es és 2-es szerelőcsarnok építését, ezzel szemben egyelőre ismeretlen az átadás határideje. a répcelaki szénsavgyár 400 millió forintos rekonstrukciója előreláthatólag 1978-re készül el 1975-helyett.

mindezekből és több más beruházási rendellenességből azt a következtetést vonták le a vas megyei ne, hogy a vállalati döntésű beruházások előkészítésének, megalapozottságának módja ismételt szabályozásra szorul mind az értékkategóriák, mind a bonyolítás vonatkozásában. a fejlesztésekben a népgazdasági és a vállalati érdek még mindig nincs kellő összhangban, ezért az ilyen döntések körének ismételt felülvizsgálatát is szükségesnek vélik./mt1/

--

bb 33. szerdán érkezik hazánkba henryk jablonski

1972. október 31.

bc/gk/ny hi -cz

Losonczi pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének és feleségének meghívására szerdán hivatalos baráti látogatásra hazánkba érkezik henryk jablonski, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja és felesége./mt1/

--

bb 34. henryk jablonski életrajza

1972. október 31.

k bc/ny -cz

henryk jablonski a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke 1909 december 27-én waliszewben, munkáscsaládban született. a varsói tudományegyetem humanisztikai szakán egyetemi tanulmányokat folytatott és 1934-ben megszerezte a történelemtudományok doktora címet.

1931-ben belépett a lengyel szocialista pártba. a második világháború idején részt vett az 1939 szeptemberi harcokban, majd a podhalai brigád soraiban narviknál harcolt. ezt követően dél-franciaországban részt vett a lengyel ellenállási mozgalomban.

hazatérése után, 1945-ben az országos nemzeti tanács, majd a szejm képviselője lett. 1946-1948 között a lengyel szocialista párt központi végrehajtó bizottságának titkára, majd a párt alelnöke volt. 1952 óta nemzetgyűlési képviselő.

/folyt köv/
13.00/ny

To1315

-26-

bb 34. / henryk jablonski.....folyt/ny

e tisztségek betöltésével párhuzamosan folytatta tudományos tevékenységét. a xix. század, az első világháború és a két háború közötti időszak különböző témáiról több történelmi munkát írt. ezek közé tartozik „a lengyel szocialista párt politikája az 1914-1918-as világháború idején”, és a „második köztársaság létrejötte”, című műve. a politikai tudományok akadémiájának, majd a varsói egyetemnek a professzora volt. 1952-ben a lengyel tudományos akadémia levelező tagja lett, 1956-ban pedig akadémiai rendes taggá választották. 1955-1965 között a lengyel tudományos akadémia tudományos titkára, majd az akadémia alelnöke volt. henryk jablonski a szovjetunió tudományos akadémiájának, a csehszlovák tudományos akadémiának, és a román tudományos akadémiának is tagja.

1947-1953 között a művelődésügyi minisztérium államtitkáráként tevékenykedett. 1965-ben felsőoktatási miniszterré, 1966-ban pedig köz- és felsőoktatási miniszterré nevezték ki.

1948 óta tagja a Lemp központi bizottságának^{ax} 1970 december 20-1 kb plénum a politikai bizottság póttagjává választotta. a Lemp VI. kongresszusán megválasztott központi bizottság beválasztotta a párt politikai bizottságába.

1972 március 28-án a szejm megválasztotta a lengyel népköztársaság államtanácsának elnökévé.

henryk jablonski a népi Lengyelország építője érdemrend, a munka zászlórend 1. fokozata, a Lengyelország újjászületése érdemrend parancsnoki keresztje és a grünwald kereszt kitüntetések tulajdonosa./mt1/

--

bb 36. időjárásjelentés

um cz

1972. október 31.

a meteorológiai intézet jelenti október 31-én, kedden 13 órakor:

sokfelé köd

az elmúlt 24 óra folyamán közép-európa időjárás lényegesen nem változott. szárazföldünk középső részének időjárását továbbra is a lassu leszálló légmozgások határozzák meg. a késő esti, éjszakai órákban keletkezett ködök napközben csak lassan oszlanak fel. a ködök feloszlását napos csendes idő követi. európának ebben a térségében a nappali felmelegedés az évszaknak megfelelően alakul. szárazföldünk többi részén változékony az idő.
/folyt.köv./

- 27 -

13.15/um

To1330

bb 36. /időjárásfolyt./um

nyugat-európa partvidékén az óceáni nedves léghullámok okoznak helyi záporokat. a szovjetunió európai területének északi részén télire fordult az idő, sokfelé havazik és a hőmérséklet napközben is néhány fokkal a fagypont alatt maradt.

házánkban hétfőn általában erősen felhős, párácsos idő volt, csak a tisztántul középső részén valamint a nyugati határmegyékben sütött a nap 3-6 órán át. esőt sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet napközben 11-17 fokig emelkedett. ma hajnalra szélsőséges területi eloszlásban 3-10 fokig hűlt le a levegő. északkeleten egy-két helyen gyenge talajmenti fagy volt. délelőtt változóan felhős, párácsos helyenként ködös idő volt. a ködök 11 órára békéscsaba kivételével mindenütt feloszlottak de ott a sűrű ködben ködszítálás is előfordult. a hőmérséklet 11 órákor békéscsabán 8, máshol 10-14 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 12,8 fok volt, 4,3 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

budapesten ma 12 órákor a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, eső nélkül. a hajnali és a reggeli órákban ködképződés, helyenként ködszítálás. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 1-6, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 15 fok közelében, a tartósan ködös helyeken 10 fok körül.

a duna vízállása budapesten 150 cm. /mti/

..

bb 35. fejlődő kapcsolatok, szélesedő együttműködés hazánk és a lengyel népköztársaság között

i pr/gk um cz

1972. október 31.

fehér péter, az mti diplomáciai tudósítója írja:

a magyar népköztársaság és a lengyel népköztársaság kapcsolatainak fejlődésében újabb, jelentős állomás a lengyel államfő magyarországi látogatása. a mostani magas szintű találkozó a testvéri barátság újabb kifejezője s egyben meggyőzően bizonyítja: a két ország viszonyában érvényre jutó alapelvek egyaránt megfelelnek hazánk és a lengyel népköztársaság nemzeti érdekeinek, határozottan hozzájárulnak a szocialista országok egységét szolgáló törekvésekhez. közös érdekeink jutnak kifejezésre többek között a két országnak a varsói szerződés szervezetében és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában kifejtett konstruktív tevékenységében, s a két ország együttesen munkálkodik az európai biztonság megteremtésén is.

/folyt.köv./
13.30/um

- 28 -

bb 35. /fejlődő kapcsolatokfolyt./um

a két nép történelmi hagyományokban bővelkedő kapcsolata az elmúlt negyedszázadban teljesebben ki, a közös célért, a szocializmus felépítéséért való munkálkodás során. a legutóbbi években állandó gyakorlattá vált a kölcsönös konzultáció, a szocializmus építésével kapcsolatban országainkban felvetődő konkrét problémákról folytatott tapasztalatcsere. ezt igazolják a legutóbbi idők magas szintű kölcsönös látogatásai is. az elmúlt esztendőben részt vett a lengyel egyesült munkáspárt VI. kongresszusán kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, az azt megelőző esztendőben járt lengyelországban magyar kormányküldöttség élén focs jend, a minisztertanács elnöke, s az idén tárgyalt lengyelországban vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, valamint lázár györgy munkaügyi miniszter. 1971-ben látogatott el hozzánk edward gierek, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára és piotr jaro-szewicz, a lemp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, s az idén járt magyarországon kazimierz olszewski miniszterelnökhelyettes, dr. jerzy olszewski vegyipari miniszter, stanislaw wronski kulturális és művészetügyi miniszter, tadeusz olechowski külkereskedelmi miniszter, valamint dr. edward kowalczyk posta-és távközlési miniszter.

a magyar-lengyel kapcsolatok egyik fontos alapja az 1948-ban megkötött és 1968. május 16-án megújított barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés, amelynek szellemében számos megállapodás jött létre a különböző területeken folytatott tevékenység összehangolására. a két ország fontosabb állami szervei egyezményekben rögzítették az együttműködésből rájuk háruló kölcsönös kötelezettségeket. csupán az elmúlt két esztendőben tucatnyi jelentős megállapodás született, egyebek között a postai együttműködésről, az egészségügy területén való közös munkálkodásról, az 1971-75-évi gazdasági együttműködésről és a népgazdasági tervek egyeztetéséről stb. a tudományos kapcsolatok fejlődésében kiemelkedő fontosságú a két ország akadémiai közötti - 1972-1975-re szóló - együttműködési egyezmény. s a közelmúltra visszatekintve: alig néhány hete született meg a magyar-lengyel kulturális és tudományos együttműködési vegyes bizottság létesítéséről szóló megállapodás, amelynek feladata minőségileg új, magasabb szintre emelni a két ország ilyen jellegű kapcsolatait.

/folyt.köv./

-29-

bb 35. /fejlődő kapcsolatok2.folyt./um

hazánk és a Lengyel népköztársaság párt-és állami szerveinek sokoldalú együttműködéséhez hasonlóan a két ország társadalmi és tömegszervezeteinek egymáshoz való viszonyát is a kölcsönös jóakarattal, a barátság és a szívélyesség jellemzi. a magyar szakszervezetek, az ifjúsági szövetség, a hazafias népfremszervezetek, az ifjúsági szövetség, a hazafias népfremszervezetek gyümölcsöző kapcsolatokat létesítettek a lengyel partnerszervezetekkel.

ami a Lengyel népköztársasághoz fűződő gazdasági kapcsolatokat illeti: az 1950-1971-es időszakban a kölcsönös árucseréforgalom csaknem hatszorosára emelkedett. a külgazdasági kapcsolatok évről-évre bővülnek, a kétoldalú hosszú lejáratú árucseréforalmi megállapodás 1971 és 1975 között, a korábbi tervidőszakhoz mérten, mintegy 65-70 százalékos növekedést irányzott elő, ezt azonban - mindkét ország kívánságára - a felek időarányosan is túlteljesítik. a magyar kivitel különösen dinamikusán bővül gépipari termékekből: a beloiannisz-gyár például öt év alatt 130 millió devizaforintra több árut szállít az eredetileg tervezettnél. népszerűek Lengyelországban a magyar szerszám-gepek, villamos forgógépek, ipari elektromos kemencék, különböző nagy-és kisfeszültségű készülékek, de bővül a vegyipari és a műanyagipari berendezések, a könnyűipari és az élelmiszeripari gépek értékesítése is. Lengyelországból - éppen csak megemlítve a hosszú lista egy-két termékét - diesel-motorokat, alkatrészeket, bányagépeket, kénsavgyári berendezéseket, építő-és utépítő gépeket, szállító berendezéseket, különféle járműveket szerzünk be. kedvezően alakul a külgazdasági együttműködés is: a tizenkét esztendőre életre hívott haldex a lengyel bányák meddőit hasznosítja, évente átlag 3.5 millió tonna bányaközetet dolgoznak fel, s ebből 2.4 millió tonna szenet nyernek. /magyarország részese ebből esztendőnként meghaladja az egymillió tonnát./ mindkét ország számára jelentős koordinációs feladat a műszaki gyártásának szakosításáról és szállításáról szóló egyezmény, megállapodás született az izostat billentyűs kapcsolók lengyelországi gyártásának szakosításáról és magyarországra történő szállításáról, valamint egyes szerszám-gepek és elektromos mérőműszerek kölcsönös szállításáról. a gépipar területén a közvetlen együttműködés fejlesztése céljából az iparági miniszterek egyezményt írtak alá a minisztériumok közvetlen együttműködéséről, valamint a közvetlen gazdasági, tudományos-technikai együttműködés alapelveiről.

a két baráti ország együttműködésének fejlődése a tudomány és a közművelődés területén végzett munkában is jól tükröződik. ma már a tudományos és a kulturális élet különböző ágazataiban is távlati tervek szabják meg - a szocializmus építésének adott szakaszához igazodó - közös tennivalókat. örömdetesen bővülnek a kapcsolatok művészeti vonalon is, állandó gyakorlattá vált az irodalmi és művészeti értékek, valamint a különféle szellemi termékek kölcsönös cseréje, továbbá kiállítások, filmhetek rendezése a nevezetesebb nemzeti évforduló alkalmából./mti/

13.45/um

- 30 -

bb 37. a kohó-és gépipar igazgatóinak értekezlete - dr. horgos gyula tájékoztatója

t sl/fk um cz

1972. október 31.

a kohó-és gépipari vállalatok igazgatói, igazgatóhelyettesei, párt-és szakszervezeti titkárai kedden a mom szakasits árpád művelődési házában értekezletet tartottak, amelyen az 1972-es év várható eredményeit és a jövő évi feladatok előkészületeit vitatták meg. a tanácskozáson részt vett méhes lajos, a vasas szakszervezet főtitkára, ott voltak az országos tervhivatal, az okisz és a kisz képviselői is.

a munka menetéről dr. horgos gyula kohó-és gépipari miniszter adott átfogó értékelést. - előzetes számítások szerint - mondotta - az idén a kohászat termelése 4.3, a gépipari 8.5 százalékkal lesz magasabb a tavalyinál, s így mindkét ágazat túlhaladja a tervezett szintet. a miniszter figyelmeztetett azonban arra, hogy kerüljék el a vállalatok a tavaly is tapasztalt évvégi hajrá, amikor a negyedik negyedév feladatainak 52 százaléka decemberre maradt. egyébként a kohó-és gépipar több területén jelentős előrehaladást ért el. a vállalatok a termelést teljes egészében a termelékenység javításával növelték, folytatódott a termékszerkezet kedvező irányu változása, a szocialista országokba irányuló export növekedése a tervezettet jelentősen túlhaladja. a gépipar exportja a szocialista országokba várhatóan 18, a tőkés államokba 15-16 százalékkal nő, így sem tekinthető azonban kielégítőnek a dollárelszámolásu export fokozódása. a hazai értékesítés az exportnál jóval mérsékeltebben emelkedik, ami főként a beruházások oncentráálásával függ össze. egyes tartós fogyasztási cikkekből is kisebb a hazai felvevőpiac, mint amit a kohó-és gépipar el tudna látni. olaj-és gázkályhából, mosógépből, rádióból, televízióból, magnetofonból és több más termékből a gépipar jóval többet tudna szállítani, mint amennyit a kereskedelem vásárol, ugyanakkor néhány más cikkből, például kerékpárból, finomszerelvényekből, csavaráruból, biztonsági zárból, egészségügyi porcelánáruból az ipar nem tudja teljesen kielégíteni az igényeket.

a gazdálkodásról szólva rámutatott, hogy a vállalatok egy részének pénzügyi helyzete nem kiegyensúlyozott, ami elsősorban a rossz készletgazdálkodás következménye. ezért egyes vezetőket leváltottak, csökkentették vagy letiltották nyereség-prémiumukat, több vállalatvezető beruházási jogkörét is korlátozták. mint mondotta, a gépipar idei várható nyeresége körülbelül egymilliárd forinttal lesz magasabb a tavalyinál. ez lényegesen növeli majd részesezési és fejlesztési alapjukat, aminek kedvező hatása azonban csak 1973-ban érződik.

/folyt.köv./
14.15/um

- 31 -

NA 1570

bb 37. /a kohó-és gépiparfolyt./um

az 1973-as év előkészületeiről szólva a miniszter kiemelte, hogy továbbra is alapvető feladat az export növelése, ehhez jó alapot biztosítanak a bővülő államközi kapcsolatok és a vállalatok nemzetközi kooperációs lehetőségei. a belkereskedelem egyes gépipari termékekből várhatóan nem igényel annyit jövőre sem, mint amennyit az ipar gyártani tud. fontos tehát, hogy a vállalatok a kereskedelemmel mielőbb állapodjanak meg a szállítások mennyiségében és ütemezésében. az eddiginél is nagyobb gondot fordítsanak a tartós fogyasztási cikkek választékának bővítésére, korszerűsítésére, s nem utolsónak a minőség javítására. a minisztérium továbbra is a viszonylagos árstabilitás fenntartását követeli meg a vállalatoktól. ezért szigorítja az árak ellenőrzését s kibővíti azoknak a szabadáras termékeknek a körét, amelyek árának tervezett emelését a vállalatok kötelesek előzetesen bejelenteni. felhívta a vállalatok vezetőit, hogy lépjenek fel a nyereség-hajhászó áremelések ellen, s fordítsanak nagyobb figyelmet az árcsökkentési lehetőségek feltárására.

az előzetes számítások szerint jövőre a gépipar mintegy 7, a kohászat pedig 4-5 százalékkal növeli termelését. a gépipari exportot a szocialista országokba körülbelül 10, a dollárelszámolású államokba pedig 12-13 százalékkal kell növelni, az egy rubel, illetve egy dollár kitermelésére számítva csökkenő állami visszatérítés mellett.

a miniszter részletesen szólt a közúti járműgyártás, a számítástechnika és az elektronikus elemek és alkatrészek fejlesztési programjának helyzetéről, majd kereskedelempolitikai, műszaki-fejlesztési, gazdálkodási és szervezési feladatokról szólt.

a miniszter tájékoztatóját számos hozzászólás, vita követte.
/mti/

..

bb 38. egy év alatt csaknem 800 ezer hívást kapott a telefon-
doktor

i vt/fk um cz

1972. október 31.

néhány európai nagyvárosban szerzett tapasztalatok alapján budapesten egy esztendővel ezelőtt, 1971. őszén kezdte meg működését - az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának kezdeményezésére - a telefondoktor. a posta vezérigazgatóság biztosította, hogy egyidejűleg 120-an hallgathatják automata rendszerrel, magnetofonszalagról az elhangzó orvosi tanácsokat. a témákat - a lakosság igényeinek és az egészségügyi helyzetnek figyelembevételével - hétről hétre az egészségügyi felvilágosítási központ állította, illetve állítja össze. az új, hasznos egészségügyi „szolgáltatás” hamarosan nagy népszerűsége tette szert, amit a statisztikai adatok is igazolnak. voltak olyan nagy érdeklődést kiváltó adatok is, amelyeket meg kellett ismételni.
/folyt.köv./

- 32 -

14.17/um

KA 1515

bb 38. /egy év alattfolyt./um

nem végleges adatok szerint a telefondoktor egy éves működése alatt összesen csaknem 800 ezer hívást kapott „ügyfelektől”, az eddigi témák közül a legtöbben, 59.793-an a „szexuális élet”, -ről szólót hallgatták. sorrendben a második helyen a „szexuális élet higiénéje”, áll, 53.967 hívással. az elhízással foglalkozó adást 36.718-an hallgatták meg.

amint az egészségügyi felvilágosítási központban elmondották: a telefondoktor új módszertani kezdeményezésnek bizonyult az egészséges életmódra nevelésben. működése arról tanuskodik, hogy a lakosság körében nagy az érdeklődés és az igény az egészségügyi témáju tanácsadások iránt. a fővárosban népszerűvé vált telefondoktor témáinak szövegét a megyei egészségnevelési csoportok is jól hasznosíthatják felvilágosító munkájukban. a budapesti sikeren felbuzdulva, a miskolci kórház növédelmi gondozójának kezdeményezésére, március óta heti egy alkalommal miskolcon is működik a telefondoktor, de más formában, mint a fővárosban. a növédelmi gondozó szakemberei a születésszabályozásról, a fogamzásgátlásról, a terhességről feltett kérdésekre válaszolnak.

közölték az egészségügyi felvilágosítási központban azt is, hogy az év hátralévő időszakában még a következő témákat tűzi napirendre a telefondoktor. november 7. és 13. között a légzőszervi bántalmakról beszél. 13. és 20. között a téma: miért nem érdemes rászokni a dohányzásra a fiataloknak; 20. és 27 között: mitől szépek és épek a fogak; november 27-től december 4-ig a szívinfarktus, december 4-től 11-ig: mi váltja ki az idegkimerültséget, december 11-től 18-ig: mit vár öntől a telefondoktor; december 18-tól 25-ig: hogyan és miért érdemes le szokni a dohányzásról a felnőtteknek; december 25-től 1973. január 2-ig: a beteg gyermek. /mti/

..

bb 39. megalakult a felső-tiszavidéki idegenforgalmi intéző
bizottság

vid/um kz cz

1972. október 31.

(kezdeményező) a szabolcs-szatmár megyei tanács kedden nyíregyházán a párt, az állami, a társadalmi, a gazdasági és a kereskedelmi szervek, a kulturális, az egészségügyi és a tudományos intézetek képviselőiből megalakult a felső-tiszavidéki idegenforgalmi intéző bizottság. az ülésen részt vett benkei andrás belügyminiszter, szabolcs megyei országgyűlési képviselő, dr. tar imre, a megyei pártbizottság első titkára, dr. pénzes jános, a megyei tanács elnöke.

/folyt.köv./

- 33 -

14.22/um

KA 1515

t

vbb 39. /megalakult a felső-tiszavidéki.../folyt./um

az alakuló ülésen megválasztották az intéző bizottság elnökségét, hat területi és öt szakbizottságát, jóváhagyták szervezeti és működési szabályzatát. az intéző bizottság elnöke benkei andrás lett. javaslatot terjesztettek az országos idegenforgalmi tanács elnökéhez a bizottság titkárának személyére. a bizottság úgy határozott, hogy első munkáulását ez év decemberében tartja, s ezen megtárgyalja a tájegység távlati idegenforgalmi tervét és a jövő évi munkaprogramját.

a felső-tiszavidéki strand-és fürdőhelyeken, természeti szépségekben, történelmi és irodalmi emlékhelyekben, műemlékekben, néprajzi értékekben gazdag tájegység. az adottságok feltárása, idegenforgalmi hasznosítása csak az utóbbi években kezdődött meg, de máris egyre több hazai és külföldi turista keresi fel az országnak ezt a részét.

a tömeges vendégfogadás feltételeinek a megteremtésében azonban még csak a kezdő lépéseket tették meg. az ezzel kapcsolatos sokrétű tennivaló összefogása egyik fontos feladata lesz a most megalakult idegenforgalmi intéző bizottságnak. közreműködik abban, hogy az ország más részeivel összhangban történjen a terület idegenforgalmának fejlesztése. a társadalmi erők mozgósításával is elősegíti az üdülőtérületi, településfejlesztési, rendezési tervekben meghatározott célok megvalósítását, a tájegység fejlesztését szolgáló beruházásokat, felújításokat. főhatóságoknál kezdeményezi a terület idegenforgalmi fejlesztéséhez szükséges távlati és egyéb tervek készítését, támogatja a hasznos elgondolásokat, összehangolja a fejlesztésben résztvevő különböző szervek ténykedését. javaslatokat dolgoz ki, meghatározza és figyelemmel kíséri az idegenforgalmi alaptól rendelkezésre bocsátott összegek felhasználását. javaslatot tesz a területen lévő helységek vagy települések gyógy-és üdülöhellyé nyilvánítására. /mti/

--

bb 40. „fészekrakó alap,, a mezőturi vörös október tsz-ben

vid/um kz cz

1972.október 31

a mezőturi vörös október tsz közgyűlése az önálló gazdálkodás erősítése, a tagok élet-és munkakörülményeinek javítása érdekében, új alapszabályt dolgozott ki. az új alapszabály fokozottan törekszik a tagok szociális helyzetének javítására. így például előírja, hogy a katonai szolgálatra bevonuló tagok, ha gyermekük van, kilencszáz forint, a gyermektelenek pedig négyszázötven forint bevonulási segélyt vehetnek igénybe. a leszereltek - ha három éves tagságot vállalnak - háromezer forint egy-szeri pénzsegélyt kapnak. a házasságok részére „fészekrakó alapot,, hoztak létre.

/folyt.köv./

- 34 -

14.30/um

NA 1525

bb 40. /,,fészekrakó alapfolyt./um

kiemelten támogatja a közösség a szülőnőket, a kismamákat. a rendszeresen dolgozó nőket husz heti szülési szabadság illeti meg. szakorvosi javaslatra ez az idő további négy héttel meghosszabbítható. a beteg gyermekek otthoni ápolására a tsz fizetés nélküli szabadságot biztosít. a szoptató anyáknak a kilencedik hónap végéig naponta egyszer, illetve kétszer háromnegyedóra munkaidő kedvezményt adnak. az alapszabály intézkedik a fizetett szabadságról is. a kiemelkedő munkát végzőknek, a rendszeres szabadságon felül, évi tizenkét munkanapig terjedhető jutalomszabadságot is adhat a vezetőség. /mti/

--

bb 41. magasnyomású sűrített levegős robbantás - új szénjövész-tési eljárás a mecsekben

vid/um kz cz

1972.október 31.

a mecseki bányászok történetében először használnak magasnyomású sűrített levegőt szénjövészésre. az utóbbi években egymást követték a próbálkozások az emberek erejét kiméző, termelékeny fejtési módszerek bevezetésére. a sajátosan nehéz természeti és geológiai viszonyok miatt azonban ezek csak részben jártak sikerrel. a vasasi petőfi aknán műszakiak és a bányászok egyaránt jó véleménnyel vannak a legújabb kísérletről, az angol eredetű ugynevezett airbraeker eljárásról. a művelet lényege, hogy a külszínen kompresszor segítségével 850 atmoszfára nyomású levegőt állítanak elő, amit erre a célra kiépített levegő a vezetékjuttatnak a bányába. a magasnyomású sűrített levegő a vezeték-ből „robbantópuskába,, áramlik s egy pillanat alatt áttöri a puskavégére helyezett acéllemezt. a lemezen keletkezett nyílás, son a levegő oly erővel nyomul a szénfalba, hogy azt fellazítja, vagy akár le is dönti, csak szállítani kell a szenet. előnye, hogy nem szennyezi, inkább javítja a bányász levegőjét. biztonság szempontjából is kiváló, balesetmentesen lehet vele dolgozni. az új eljárás rendkívül mostoha körülmények között vizsgázott jól. a több mint négy millió forint értékű berendezés tatabányáról kerül vasásra. míg ott csak a kísérletig jutottak, petőfi aknán néhány hete üzemszerűen alkalmazzák keményszénű telepemk jövészésére. azt tervezik, kemény szenet tartalmazó elővívási munkahelyek is bevetik hagyományos robbantás helyett. igen nagy előnye az is, hogy a vájárok maguk használhatják, tehát üzemeltetéséhez nem kell robbantómester. /mti/

--

- 35 -

14.35/um

NA 1525

bb 42. a fővárosi műanyagipari vállalat termékbemutató sajtó-
tájékoztatója

1972. október 31.

t kf/mm/y ie -cz

új termékeiket - a fóliacsomagológépet, korszerű csomagolóanyagot, korróziógátló festéket, műanyaartályt - mutat-
ta be keddi sajtótájékoztatóján vajda jános, a fővárosi műanyag-
ipari vállalat igazgatója.

a vállalat fejlesztési programjában fontos helyet foglal el a csomagolástechnika, a korszerű csomagolóanyagok előállításá-
nak során az omfb anyagi támogatásával 250 ezer dollárért olyan
olasz csomagológépet vásároltak, ami polisztirolból készít kor-
szerű csomagolóanyagokat, ütés- és törésálló, rugalmas tojástár-
tókat, almarekeszeket, tálcákat. a berendezés egy nyomóhenger
közbeiktatásával hőszigetelő, rugalmas tapéta gyártására is al-
kalmas. az új csomagolóanyag - amelyet szovjet alapanyagból ké-
szítenek - olcsóbb és tartósabb, mint a hasonló célra most hasz-
nált papíriszap, hullámpapír. a habszivacs csomagolóanyagok gyár-
tását a jövő év elején kezdik meg.

szóba került a tájékoztató az angol licenc alapján gyártott
fóliacsomagológép, amelyből a délker, a csemege vállalat és a
zöldért már többet használ. most vásárolt öt berendezést a sütő-
ipar, a kenyér légmentes csomagolásának kísérleteihez. a kórhá-
zakban is bevezetik a fóliacsomagológép használatát vacsora -
és uzsonnacsomagok készítéséhez. az élelmiszeráruházakban rövide-
sen forgalomba kerülnek a fóliába csomagolt hidegtálak, gyümölcs-
tálak.

a vállalat találmánya miniumot helyettesítő veplon 20 nevű
folyékony festékszerű műanyag, amely nemcsak a rozsdásodás ellen
nyújt védelmet, hanem rugalmassá, vegyszerállóvá teszi a vele
bevont anyagot. a speciális műanyagréteg kitűnően vizsgázott a
trópikusokon is, a ganz-márvag afrikába szállított mozdonyait von-
ták be a veplon 20-al, amely jól állta a hőséget és a
homokszemcsék támadását is. egyelőre 25-200 kilós tartályok-
ban, közületek részére, hozzák forgalomba, de rövidesen 5 kilós
csomagolásban is kapható lesz, hiszen a korszerű anyag ideá-
lis gépkocsialváz-védő, különösen a szabadban áttelelő autóknak
tesz jó szolgálatot.

a vállalat rövidesen megkezdi a szabadban felállítható bor-
erjesztők és bortárolók gyártását. kísérletképpen az izsáki
állami gazdaságban tartottak a műanyagtartályban egy évig bort,
amely kitűnő minőségű itallá érett. az országos közegészségügyi
intézet engedélye alapján a vállalat felkészült a 30-50 köb-
méteres bor, sor, gyümölcslé és tej tárolására egyaránt alkal-
mas műanyagtartályok sorozatgyártására./mti/

14.55/ny

-36-

NA-1502

bb 43. javult a mezőgazdaság gázolaj-ellátása - a mém operatív
bizottságának ülése

1972. október 31.

t jf/pá/ny ie -cz

kedden a mém-ben ülést tartott az őszi mezőgazdasági munkák
meggyorsítására létrehozott operatív bizottság. megállapította,
hogy az országban, néhány helytől eltekintve, sikerült zavar-
talanná tenni a mezőgazdasági gázolaj-ellátást, amely az elmúlt
hetekben sokfelé akadozott és emiatt álltak a traktorok. az
áfor nagy erőfeszítéseket tett az üzemanyaghiány felszámolásá-
ra, amit az is bizonyít, hogy októberben - az elmúlt év azonos
időszakához képest - százezer tonnával több gázolajat hoztak
forgalomba, összesen több mint 300 ezer tonnát, és ennek jórés-
zét a mezőgazdasági nagyüzemek traktorai és munkagépei használ-
ták el. a legnagyobb üzemanyag-hiánnyal küszködő megyék -bács-
kiskun, békés és csongrád - soron kívül kaptak üzemanyag-pót-
szállítmányokat. az országban összesen 500 tankautóval fuvarozzák
nap mint nap az üzemanyagot a vidéki töltőállomásokra, ahonnan
a mezőgazdasági nagyüzemek szállítják el a gázolajat. az erő-
feszítések ellenére azonban az országban még néhány helyen pél-
dául borsod, bács-kiskun és csongrád megyében, hosszabb-rövidebb
ideig akadozik az ellátás. ezen a helyzeten sajnos idén már nem-
igen lehet változtatni, mert szűkek az áfor telepek és a mező-
gazdasági nagyüzemekben sincsen megfelelő tárolási lehetőség.
ezért a mém és az áfor együttes javaslatot készít majd a tároló-
hely-hiány enyhítésére, az üzemanyagellátás megoldására, s ez
minden bizonnyal jövőre már az ideinél kedvezőbb helyzetet te-
remt a mezőgazdaság őszi csúcs-szezonjában.

az időjárás kedvez a betakarításnak és a szántás-vetésnek, a
cukorrépa háromnegyed részét, a kukoricának pedig több mint fe-
lét szedték fel, illetve törték le. lényegében befejeződött a
burgonya felszedése, és egy-két napon belül a napraforgót is be-
takarítják. a szőlő-szüret vége felé jár, s az almaszedőknek is
már csak néhány napos munkájuk van a gyümölcsösökben. meggyor-
sult a vetés, bár a buza vetésénél kisebb lemaradás mutatkozik.
biztató azonban, hogy az elvetett területnél 200 ezer hektárral
nagyobb az a földterület, amelyet a gabonák alá felszántották,
így a következő napokban a gazdaságok meggyorsíthatják a
buza vetését. a talajművelő eszközökből, mezőgazdasági gépekből
megfelelő a kereskedelmi kínálat és alkatrészekből legtöbb he-
lyen szintén zavartalan az ellátás./mti/

15.00/ny

-37-

NA-1502

bb 44. hazaérkezett az operaház balettegyüttese - Lukács
miklós nyilatkozata

i ro/mm um szö cz

1972. október 31.

hazaérkezett bordeaux-ból a magyar állami operaház balettegyüttese, amely az ottani magyar hét művészeti programja során három estén lépett fel a nagyszínházban. a vendégszereplésről Lukács miklós igazgató nyilatkozott az mti munkatársának:

műsorainkat elragadtatással fogadták bordeaux-ban, s ez különösképpen azért értékes, mert - ismerve társulatunkat - eleve sokat vár a francia közönség. a sajtóvisszhangok, s a szakembereknek a műveket, s a táncosokat egyaránt értékelő, elemző véleményei együttesen igazolják: az előadások még a várakozást is felülmúlták. két estén „a fából faragott királyfi”, és a „csodálatos mandarin”, mellett prokofjev klasszikus szimfóniájára írt koreográfiát mutattuk be. a bartók kompozíciók karmestere erdélyi miklós volt, a prokofjev műnél pál tamás dirigált, s ugyan csak ő vezényelte a harmadik napi koncertműsort is, amelyben számos kompozícióból mutattunk be szólókat és kettősöket. Legjobb táncosainkkal igyekeztünk megfelelni korábbi, párizsi és cannesi sikereinknek, s a társulat tiszteletére adott fogadáson chaban delmasnak, bordeaux polgármesterének elismerő szavai is igazolták, hogy ez sikerült. /mti/

--

bb 45. kitüntetések az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetében

t ms/pá um szö cz

1972. október 31.

kedden az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének székházában a szakszervezet megyei bizottságainak titkárai munkaértekezleten vitatták meg az 1973. évi programra vonatkozó elgondolásokat. a megbeszélés után dr. darabos pál főtitkár az elnökség nevében szakszervezeti kitüntetések nyújtott át. az elnökség a szakszervezeti munkáért kitüntetés arány fokozatával tüntette ki dr. braun pál, dr. páli kálmán ső dr. polyák jános főorvost, dr. fogarasi ferenc igazgató főgyógyyszerészt, perecsé:nyi jénőné megyei titkárt, végh pál csoportvezetőt, csőke béláné vezető védőnőt, vasov ilona főasszisztent, és thurn irént, a központi számvizsgáló bizottság tagját. a kitüntetés ezüst fokozatát a szakszervezet huszonkilenc kiváló társadalmi munkása kapta. /mti/

--

- 38 -

15.10/um

KA 1540

szerkesztőségek figyelmébe!

fm/il cz

a mai bb 14. sz. „a nagy októberi szocialista forradalom...”, című hírünk végén az alulról számított 6-7-8-9. sorokban szereplő, „tatabánya-ujvárosban átadják rendeltetésének azt a 16 tantermes általános iskolát, amelyet az évforduló tiszteletére fél évvel a határidő előtt készítettek el a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói”, szöveget kérjük

örölni./mti/

--

bb. 46. új iskolát avattak tatabánya újvárosban - fél évvel a határidő előtt adták át az építők

1972. október 31.

vid fm/il cz

kedden tatabánya újvárosban tizenhat tantermes általános iskolát avattak. a korszerű létesítmény átadásával súlyos gondon enyhítettek. újváros legújabb részében ugyanis néhány év alatt 3300 lakás készült el, s ezekbe mintegy 11,000-en költöztek a régi bányásztelepekről. az új lakástulajdonosok jórésze fiatal házaspár, és sok itt az iskolaköteles gyerek. ezért a korábban épült általános iskola tantermei zsúfoltak és szeptember 1-én talán az országban egyedülálló helyzet alakult ki: négyműszakos rendszerben kezdődött meg a tanítás.

a tantermi zsúfoltság a négyműszakos tanítás megszüntetésére az eredeti tervekszerint a jövő év első felében tervezték az új 16 tantermes iskola építésének a befejezését, a komárom megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádjai azonban felajánlották, hogy megrövidítik a határidőt. kezdeményezésükhöz csatlakozott a megyei beruházási vállalat szocialista brigádja is a beruházás alapos előkészítésével, pontos tervszolgáltatásokkal segítették az építési idő csökkentését. így érték el, hogy kedden az eredeti határidőnél fél évvel korábban avatták fel a 12 millió forints költséggel létesített általános iskolát. /mti/

--

- 39 -

15.25/11

NA 1540

bb 47. új óvodát avattak mohácson

1972. október 31.

vid fm/il cz

kedden felavatták az 3,5 millió forintos költséggel épült park-
utcai óvodát. pátkuti keresztény tanácselnök köszönetet mondott a du-
naparti város üzemének, intézményeinek azért az összefogásért, amely
lehetővé tette, hogy az eredetileg 50 kisgyermek elhelyezésére terve-
zett óvoda 75 személyre bővíthetett. a szék és kárpitosipari
vállalat mohácsi gyáregysége például a berendezések elkészítésében
működött közre, a vegyesipari vállalat villanyszerelést végezte el.
a pénzben juttatott támogatás és a társadalmi munka értéke együtte-
sen megközelíti a félmillió forintot. mohács új gyermekintézményét
szerdán veszik birtokba kis lakói./mti/

--

bb. 49. negyedszázados jubileumát ünnepli a battonyai mikes ke-
lemen gimnázium

1972. október 31.

vid fm/il cz

negyedszázaddal ezelőtt nyitotta meg kapuit a battonyai mikes
kelemen gimnázium és mezőgazdasági szakközépiskola, amely a magyar-
román- és délszláv lakta község és a környező tanyavilág gyermekeinek
középiskolai oktatását biztosítja. a jubileum alkalmából kedden három
napos ünnepsorozat kezdődött battonyán. a megnyitót a községi taná-
disztermében tartották ahol dr. ravasz jános főiskolai docens mondott
ünnepi beszédet. ezután a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbképzé-
séről a tanári önképzésről a nevelésszociológiáról és egyéb témákról
hangzott el előadás./mitg/

--

bb. 48. magyar-szovjet barátsági gyűlés kiskunfélegyházán

1972. október 31.

vid fm/il cz

a szovjet állam megalakulásának 50. évfordulója alkalmából ked-
den magyar-szovjet barátsággyűlést rendezett a hazafias népfront az
alföldi cipőgyár kiskunfélegyházi üzemében.

/folyt.köv./

- 40 -

15.30/11

NA 1530

bb. 48./ magyar-szovjet folyt./ 11

nagy józsefné, kiskunfélegyháza országgyűlési képviselője a cipő-
gyár dolgozója mondott beszédet majd elszólt a szovjetunió bu-
dapesti nagykövetségének képviselője is./mti/

--

bb. 50. első alkalommal adták át a „kecskemétért”, emlékérmet

1972. október 31.

vid fm/il cz

kecskeméten kedden együttes ülést tartott a városi tanács vég-
rehajtó bizottsága és a városi pártbizottság végrehajtó bizottsága.
az ülésen megemlékeztek a megyeszékhely elszabadulásának október 31-
i évfordulójáról majd átadták a városi tanács által ez évben alapí-
tott „kecskemétért”, emlékérmet. a kitüntetést első ízben dörner hen-
rik, a bács megyei állami építőipari vállalat igazgatója a városért
végzett 16 évi munkásságért valamint dudás mihály az észak-bács me-
gyei vízmű vállalat nyugdíjas fizikai dolgozója kapta meg, aki 1949-
ben a kecskeméti vízvezetékhalózt első méreteit lefektette. az em-
lékérmet a jövőben évenként egy személynek ítélik oda, aki kimagasló
társadalmi tevékenységgel járul hozzá kecskemét fejlesztéséhez./mti/

--

bb. 52. illyés gyula-ést az irodalmi színpadon

1972. október 31.

1 nn/fk/szö/11 cz

csütörtökön rendezti meg - este fél 8 órakor - az irodalmi szin-
pad illyés gyula szerzői estjét a költő 70. születésnapja tiszteletére
a műsor ünnepi köszöntőjét juhász ferenc költő tartja: közreműködik
bánffy györgy, béres ilona, horváth ferenc, ilosvay katalin,
jancsó adrienne, keres emil, koncz gábor, mádi szabó gábor, valamint
lux erika zongoraművész./mti/

--

- 41 -

15.35/1

NA 1530

bb. széntermelési rekord visontán

vid kz/1l cz

1972. október 31.

kiemelkedő termelési eredményt ért el októberben a visontai thorez külfejtéses bányázem dolgozó. az előírt terven felül 130 ezer tonna szenet termeltek, s így egyetlen hónapban kerekén fél-millió tonna fűtőanyagot szolgáltatott azomszédos gagarin hőerőműnek. ez a bánya eddigi történetében a legnagyobb napi teljesítményben

visontán 1969 júliusában kezdődött meg a széntermelés: az első hónapban a mostaninak mindössze 1 százalékát - 5000 tonna szenet hoztak felszínre az óriásgépek. az első félév termelési pedig 160 ezer tonna volt. azóta - a gagarin hőerőmű növekvő igényeinek és a bánya műszaki felkészültségének megfelelően - szinte hónapról-hónapra több szenet adott az automatizált bánya.

a visontai bányászok bejelentették, hogy tovább fokozzák a munkaverseny lendületét. a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére vállalták, hogy az októberi félmillió rekordot novemberben és decemberben is tartják, sőt tulszárnyalják. ezzel a vállalkozással mintegy négyszázezer tonna szén kitermelésével teljesítik túl majd negyedik negyedéves tervüket. még egy kiemelkedő eredményt gyeztek fel októberben visontán: 29-én vasárnap a napi termelésben először szárnyalták túl a 26 ezer tonnát. az egész magyar szénbányászati történetében is példátlan teljesítmény. /mti/

bb. 54. felavatták a hódiköt tiszalöki üzemegységét

vid ká/1l cz

1972. október 31.

kedden földi lászló, a könnyüipari miniszter első helyettese ünnepélyesen felavatta a hódmezővásárhelyi divat kötöttárugyár tiszalöki üzemegységét.

az üzem felavatása szabócs iparosításának újabb állomását jelentti. a hódmezővásárhelyi divat kötöttárugyár 1971- tavaszán kezdte meg az üzem telepítését a tiszalöki kossuth termelőszövetkezettől kapott épületbe. közben megkezdődtek az építkezések és másfél év alatt mintegy 17 millió forintos költséggel korszerű üzemépületet emeltek. a tervezett hatból öt szalagon már termelnek: konfekcionált árut gyermek és férfi tréningruhákat pulóvereket készítenek. az üzemben máris 376 dolgozót, túlnyomóan nőket foglalkoztatnak. a létszám fokozatosan 600 -ra emelkedik majd és a teljes üzemelés után a gyártott kötöttáru darabszáma évenként meghaladja az egymilliót. /mti/

-42-

N° 16to

bb. 55. az alapító munkások jubileumi ünnepsége a jászberényi hűtőgépgyárban

vid/fm/rj -cz

1972. október 31.

jászberényben - a hűtőgépgyár fennállásának 20. évfordulója alkalmából - kedden a nagyüzem alapítóit köszöntötték; azokat a mérnököket, műszaki vezetőket, munkásokat, akik két évtizede kitartó szorgalommal és becsülettel dolgoznak. nagy jános, a szakszervezeti bizottság titkára, ünnepi beszédében üdvözölte a százhatvanhárom alapítót, az alkotó munkásokat, akik megvetették az alapját a ma már öt világrészen ismert nagyüzemnek. példamutató-suk, helytállásuk nyomán a hűtőgépgyár hatalmas mértékben fejlődött. két évtizeddel ezelőtt kétszáz dolgozó kezdte meg a termelő munkát, s ma már mintegy hatezer embert foglalkoztat. a gyár évi termelési értéke a harmincszorosára nőtt, meghaladja a kétmilliárd forintot, a jubileumi ünnepségen „kiváló dolgozó, jelvénnnyel, emléklappal és emléklakettel tüntették ki az alapító munkásokat, akik közül ma már sokan vezető, irányító tisztséget töltenek be, nevelik a fiatal munkásgenerációt. a husz éves törzsgárdatagokat vacsorán látta vendégül a vállalat vezetősége. /mti/

--

bb. 56. ülést tartott a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöksége

k/jf/fk/rj ie -cz

1972. október 31.

a tot elnöksége kedden szabó istván elnökletével ülést tartott. az értekezleten részt vett dr. garamvölgyi károly, a pénzügyminiszter első helyettese, hont jános, az országos tervhivatal elnökhelyettese és kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes.

az elnökség megtárgyalta „a mezőgazdasági termékek és a felhasználásra kerülő ipari termelő eszközök árainak hatása a termelőszövetkezetekben,„ című jelentést.

az ülésen foglalkoztak a tot nemzetközi kapcsolatainak alakulásával és meghatározták a kapcsolatok 1973. évi tervét. a tot jelenleg nyolc szocialista ország, kilenc fejlett tőkés ország és számos fejlődő ország összesen 30 szervezetével tart fenn rendszeres kapcsolatot. /mti/

--

15.40 rj

N° 16to

- 43 -

bb. 51. a fővárosi távfűtésről tájékozódott a budapesti képviselő-csoport

t/tf/gg/rj sző -cz

1972. október 31.

két hete - október 15-én - kezdődött meg a hat hónapig tartó fűtési idény, jól időzítették tehát az országgyűlési képviselők budapesti csoportjának első őszi tapasztalatszerző látogatását: a fővárosi távfűtő műveket és a kelenföldi hőerőmű vállalatot keresték fel kedden dr. Vida Miklós vezetésével a budapesti törvényhozók. egésznapos programot állított össze részükre a hazafias népfőnt budapesti bizottsága. délelőtt az ujjpalotai hőközpontban járt a képviselőcsoport, majd újpesten megtekintette a pozsonyi úti lakótelep kazánházát, budán pedig a vár távfűtését is ellátó attila uti hőközpontot; délben érkeztek a képviselők a kelenföldi hőerőműbe, ahol előbb szemügyre vették az első olyan magyarországi gázturbina szerelését, amely távfűtésre szolgál majd, s utána a fővárosi távfűtő művek igazgatója, Koncz Ferenc tájékoztatóját hallgatták meg arról, hogy mi a helyzet jelenleg a budapesti távfűtéssel, milyen fejlesztéseket terveznek.

pillanatnyilag 69.820 lakás, 224 ipari üzem és 1083 közintézmény /az utóbbiak sorában 167 iskola, óvoda, bölcsőde, meg több száz üzlethelyiség/ távhő-ellátásáról gondoskodik a fővárosi távfűtő művek. az év végére várhatóan 74.000 lakás fűtését kell biztosítani, a mostani idény végére /1973 április 15-ére/ pedig 78.000 lakását. érdemes felidézni a távfűtés egyre szélesebb körű elterjedésének adatait; 1960-ban / a fővárosi távfűtő művek megalakulásának esztendőjében/ 4829, 1970-ben már 50.050 lakást kapcsoltak a távfűtő hálózatra, 1980-ban pedig várhatóan 180.000 családi otthonban lesz távfűtés. kerekén 1600 dolgozója van ma a távfűtő műveknek budapesten, közülük 223 a műszaki szakember, mérnök és technikus.

valóságos iparágga fejlődik a távfűtés- állapították meg a képviselők. sokan elhozták magukkal s képviselőtársaikkal is megismertették a lakótelepi emberek véleményét a távfűtés előnyeiről: a fűtést sokkal kisebb helyet foglal el, mint a kályha, a fűtés folyamatos, biztonságos, ugyanakkor nem mérgezi a levegőt, nem szennyezi be a lakást, megszabadít a tüzelőbeszerzés és szállítás gondjaitól. a fűtési szakemberek mindehhez azt teszik hozzá, hogy a távfűtés a lakótelepek külső klímáját is javítja, egészségesebbé teszi, mert megkíméli a környéket a kémények füstjétől, kormától, a részben ilyen eredetű „smog”, -tól, ugyanakkor nagymértékben tehermentesíti a szállítóeszközöket is, mert sem tüzelőről, sem a salak elszállításáról nem kell gondoskodni.

/folyt.köv./

15.45 rj

5 M-16²⁰

- 44 -

bb. 51. / a fővárosi... 1. folyt./rj

gazdaságosabb is más fűtésnél, mert gyengébb minőségű tüzelőanyag felhasználására is lehetőséget nyújt, mivel a hőtermelő berendezésekben egyéni tüzelésre alkalmatlan anyagok is elégethetők. de nemcsak a közvetlen lakóterület látja hasznát a higiénikusabb távfűtésnek. köztudomásu - s ezt többször idézték a képviselők-, hogy budapest levegőjének szennyezettsége a világstatisztikában is „előkelő”, helyet foglal el. a távfűtés felbecsülhetetlen segítséget jelent már most is, de még többet nyújthat a jövőben, egyre csökkentvén a főváros levegőjének szennyezettségét. különösen fontos ez most, amikor világszerte annyira előtérbe került a környezetvédelem. budapest levegőjét tovább javítja, hogy a távfűtéssel ellátott területeken, a központi fűtéses épületek szénttüzelésű kazánjait eltávolítják, a házakat bekapcsolják a távfűtési rendszerbe. az egyre bővülő távfűtéses körzetekben mindinkább az az irányzat, hogy az újonnan épülő házakban már csak távfűtést alkalmaznak.

erről győződött meg a képviselőcsoport ujjpalotán, ahol a hőközpont jelenleg 7.000-8.000 lakás távfűtését biztosítja, óránként 37 millió kalóriát produkálva. ennél jelenleg is nagyobb 60 millió kalóriás e központ teljesítő képessége, és a hamarosan üzembe helyezendő két újabb kazánnal 150 millió kalóriára növelik a kapacitást. olyan praktikus ismereteket is gyűjtöttek a képviselők, hogy reggel 8 és este 8 óra között a családi otthonok lakószobáiban, halljában 20, az előszobákban, konyhákban 16, a fürdőszobákban 24 celsius fokos hőmérsékletet kell biztosítani. az is szóba került, hogy október 15 előtt, illetve április 15 után akkor kell a műveknek fűtenie, ha az országos meteorológiai intézet előrejelzése szerint a külső hőmérséklet várható napi középértéke nem haladja meg a plusz 10, illetve három egymást követő napon a plusz 12 celsius fokot. az ivóvíz-hálózat vizét úgy kell felmelegíteni, hogy egész évben folyamatosan a melegvíz hőmérséklete a kifolyó csapoknál legalább plusz 40 celsius fok legyen. a léghőmérséklettel kapcsolatos panaszai a lakóknak sokszor a rosszul záródó ablakokra, ajtókra vezethető vissza, ám erről könnyen megféleldkeznek az emberek, s ilyenkor alaptalanul marasztalják el a távfűtő műveket.

/folyt.köv./

15.50 rj

M-16²⁵

- 45 -

bb. 51. / a fővárosi... 2. folyt./rj

a kelenföldi hőerőmű az ország legnagyobb fűtőerőműve, teljesítő képessége jelenleg 540 millió kalória óránként, ebből egyelőre 450 millió kalóriára van szükség az innen ellátott 20.000 lakás, 160 gyár és 350 középület fűtéséhez. távlati elgondolás- amint román istván igazgató tájékoztatójából megtudhatták a képviselők- hogy a kelenföldi erőmű kapacitását 1990-ig a mainak kétszeresére növelik. néhány nap múlva, november 7-ére itt állítják üzembe az ország első távfűtési rendeltetésű gázturbináját, amely 32 megawattos, ganz-fiat kooperációban készült. a gőz- hőerőművel szemben nagy előnye, hogy 30 perc alatt eléri teljes teljesítőképességét, míg a hagyományos turbo-generátoroknál ehhez 3-4 órára van szükség. ugyanakkor a gázturbiná üzemeltetése körülbelül 10 százalékkal kevesebb költséggel jár.

a látottakról elismerően nyilatkoztak a képviselőcsoport tagjai, a tájékoztatókból- mint mondták - sok értékes, hasznosítható tapasztalatot szereztek. egyben megismerték a távfűtés fejlesztésének gondjait is. például azt, hogy a tervekben elfogadott, megjelölt beruházások kivitelezési költsége általában 30 százalékkal nagyobb mint amerkkor a összegre tervezték. a legsürgősebb beruházásokhoz nem egyszer saját erőből kell a fővárosi távfűtő műveknek előteremtenie az anyagiakat. /mti/

--

bb. 57. Leleplezték bölöni györgy szobrát szigligeten

vid/fm/rj -cz

1972. október 31.

szigligeten, az irodalmi alkotóház parkjában kedden ünnepélyesen leleplezték bölöni györgy író szobrát, születésének 90. évfordulója alkalmából.

az ünnepségen, -amelyen ott voltak a kortársak, a magyar irodalom jeles képviselői is, - lászló gyula, a magyar népköz-társaság művészeti alapjának igazgatóhelyettese, az irodalmi szakosztály vezetősége nevében méltatta bölöni györgy munkásságát és hangoztatta, hogy bölöni györgynek ady endréről és tancsics mihályról írt fő alkotásai mellett élete fő művének tekinti az utókor az irodalmi alap megteremtését is. bölöni györgy sokat tett azért is, hogy a szigligeti kastély- 13 holdas pártalan szépségű parkjával együtt- a magyar írók alkotóházává váljék.

/folyt.köv./

15.55 rj

- 46 -

NA-16²⁵

/bb. 57. / leleplezték... 1. folyt./rj

a magyar írók, a kortársak és a barátok nevében fodor józsef, kossuth-díjas költő emlékezett bölöni györgyre, akinek irodalmi munkásságán kívül közéleti szerepét is méltatta. fodor józsef szövegét bölöni györgynek, az „élet és irodalom,, című lap megteremtésében kifejtett tevékenységéről, a magyar pen club és a irodalmi tanács elnöki tisztségében betöltött szerepéről.

az emlékbeszédek után ünnepélyesen leleplezték bölöni györgy bronzba öntött mellszobrát, - martsa istván munkácsy-díjas, érdemes művész alkotását. a szobor talapzatán a művészeti alap képviselői, továbbá a pályatársak és barátok koszorukat helyezték el. /mti/

--

bb. 58. nemzetközi kollokvium martonvásáron

vid/kz/rj -cz

1972. október 31.

hogyan javítható a gabonafélék télállósága, milyen eredmények születtek ezen a téren, s milyen megvalósítandó feladatok várnak a biológusokra, genetikusokra és a kutatókra? - ezekről a kérdésekről tárgyal a kedden martonvásáron megnyílt négynapos nemzetközi kollokviumon 12 ország 37 neves buza, illetve árpanemesítője. a gabonafélék télállóságának problémája - mint a megnyitón elmondták - hazánkban és a hasonló égöv alatti országokban egyidős a buzanemesítés kialakulásával. a kutatóknak a célja, hogy minél jobb télállóságu fajtákat nemesítsenek ki, olyanokat, amelyek biztonságos termésátlagokat hoznak, s megfelelnek a korszerű agrotechnikai követelményeknek is. martonvásáron dr. rajki sándor és munkatársai figyelemreméltó elméleti és gyakorlati eredményt értek el e téren: ősziesítették a világhírű mexikói tavaszi buzát, s ezzel igen nagyjelentőségű, jól hasznosítható, kiváló télállóságu és kedvező tulajdonságokkal rendelkező buzafajtát adtak a növénytermesztésnek.

a kollokvium november 3-án, pénteken az első hazai fitotron ünnepélyes avatásával ér véget. /mti/

--

16.00 rj

NA-16²⁰

- 47 -

bb. 60. diplomáciai kapcsolatok a csád köztársasággal

tr/szö/il hgy

1972. október 31.

a magyar népköztársaság kormánya és a csád köztársaság kormánya az országaik közötti kapcsolatok erősítése érdekében elhatározták hogy nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatot létesítenek./mti/

--

bb. 59. az szkp pártmunkás küldöttségének látogatása a mém-ben

il hgy

1972. október 31.

a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának mezőgazdasági pártmunkás küldöttsége - amely j. 1. szizenko a moszkvai területi pártbizottság titkárának vezetésével tartozkodik hazánkban kedden délelőtt a mezőgazdaságban dolgozó párt-, állami és szövetkezeti vezetőkkel. j. 1. szizenko előadást tartott a szovjetunió mezőgazdasága helyzetéről és fejlesztésének feladatairól továbbá a mezőgazdasági pártszervezetek tevékenységéről, munkamódszereiről. részletesen ismertette azokat az újabb feladatokat, amelyeket a szovjet nép életszínvonala növelése érdekében a szovjetunió kommunista pártja tűzött a mezőgazdaság elé. a nagy érdeklődéssel fogadott előadást követően j. 1. szizenko válaszolt a résztvevők kérdéseire./mti/

--

bb. 61. együttműködési megállapodás a budapesti népfronttal, és a szakszervezetek budapesti tanácsával - jelentés a fővárosi lakosság egészségügyi helyzetéről

t pr/mm/szö/il hgy

1972. október 31.

szépvölgyi zoltán elnökletével kedden az újvárosháza nagytermében ülést tartott a fővárosi tanács. a testület tagjai - a tanácselnök javaslatára - elsőként azokat az együttműködési megállapodásokat vitatták meg és hagyták jóvá, amelyeket a végrehajtó bizottság a hazafias népfront budapesti bizottságának elnökségével, illetve a szakszervezetek budapesti tanácsának elnökségével köt.

/folyt.köv./
16.15/il

- 48 -

MA 1640

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban találkozott

MA 1645

bb. 61./ együttműködési 1. folyt./ il

a tanács végrehajtó bizottságának és a hazafias népfront budapesti bizottságának közös munkálkodása már több esztendő óta tekint vissza, kapcsolataik jók, tartalmasak, hozzájárulnak a tanácsi feladatok eredményesebb megoldásához, ahhoz, hogy a tanács mindjobban megismerje a lakosság véleményét, különböző javaslatait. a tanácsok és a népfront-bizottságok szorosán együttműködve szervezték például 1971-ben az országgyűlési képviselői és tanácsstagi választásokat a népfront kezdeményezte a római part felújításának napirendre tűzését a margitsziget és a hajógyári sziget fejlesztési programjának kidolgozását, valamint a helytörténeti konferencia megrendezését. a két testület együttműködött az új lakásbérleti jogszabályok végrehajtásaként megalkotott tanácsrendelet előkészítésében és a tapasztalatok összegyűjtésében is. külön említésre méltó a szülői munkaközösségek körében végzett együttes munka, s ennek jelentős állomása a szülők parlamentje. az elmúlt esztendők tapasztalatai, jó eredményei alapján a fővárosi tanács jóváhagyta az együttműködési megállapodás tervezetét.

hasonló együttműködési megállapodást hagytak jóvá a tanácsülés résztvevői a szakszervezetek budapesti tanácsának elnökségével is. a már hagyományokkal rendelkező együttes munka központi helyét foglalta el korábban a főváros fejlesztésére vonatkozó közép- és hosszútávú tervek kialakítása, megvitatása, kölcsönösen kezdeményezték a különböző, a főváros dolgozóinak élet és munkakörülményeit érintő kérdések vizsgálatát, eredményesen tevékenykedtek a lakosság jobb ellátása az egészségügyi helyzet javítása érdekében. közös erőfeszítéseket tettek a főváros tömegközlekedési problémáinak megoldására az óvodai helyek növelésére, a nyugdíjasok életkörülményeinek javítására - csak néhányat említve az együttműködés főbb területeiről. hasonló témákat körvonalaz a következő esztendők teendőiként a most elfogadott együttműködési megállapodás is.

a tanácsülés napirendjén szerepelt a fővárosi lakosság egészségügyi helyzetének alakulásáról szóló jelentés, amelyhez hantos jános tanácselnökhelyettes fűzött szóbeli kiegészítést.

néhány megállapítás a tanácsstagoknak megküldött, kötetnyi terjedelmű munkaanyagból: a fővárosban az elmúlt negyedszázadban lényegesen emelkedett az átlagélekor, kiemelkedő eredmények születtek a betegségek megelőzésére irányuló tevékenységben, a járványos megbetegedések terén számottevően javultak a közegészségügyi viszonyok, megszűnt a járványos gyermekbénulás, lényegesen csökkentek az üzemi balesetek, csökkent a gyermekhalandóság.

/folyt.köv./

MA 1645

- 49 -

bb. 61. / az együttműködési... 2. folyt./rj

az anyák, a nők egészségi állapotát taglaló fejezet megállapításai szerint az elmúlt években jelentősen csökkent a terhesség, szülés, vetélés miatt bekövetkező, ugynevezett anyai halálozás. alig változott viszont a veszélyeztetett terhések aránya, s még mindig nagy gondja a nővédelemnek a születésszabályozás körül kialakult kedvezőtlen helyzet. / a budapesti terhességek kétharmada művi vetéléssel végződik. / az egészségvédelem hatékonyságának fontos mérőszáma a csecsemőhalandóság, ebben az országos átlag jobb a fővárosinál. sajnos, meglehetősen magas a koraszülöttek aránya: a koraszülést előidéző okok között kiemelkedő jelentőségű a művi vetélés és a dohányzás káros hatása. az iskolások egészségi állapota kedvező, a gyermekkori gümőkör például a rendszeres szűrés és bcg oltás hatására szinte teljesen eltűnt. a rendszeres védőoltások eredményeként megszűnőben vannak a járványos gyermekbénulás következményei is. a serdülők, ifjak egészségi állapotát elemezve felhívták a figyelmet az alkoholfogyasztás és a dohányzás gyors terjedésére: ma a 18-20 éves nők 74 százaléka dohány

a körzeti orvosok betegforgalma tíz év alatt némileg növekedett, a rendelőintézeti betegforgalom lényegesen csökkent. jelentősen nőtt viszont a kórházi kezelések száma: ez részben az idős koru lakosság arányának növekedésére, részben az urbanizációs körülményekre vezethető vissza. noha igen jelentősek a tbc elleni küzdelem eredményei, a védekezés intenzitását nem szabad csökkenteni, s fokozott mértékben kell foglalkozni a nem tbc-s tüdőbetegek kezelésével. az elmebetegellátásban növekvő feladatot jelent az öregkori elmebetegek kezelése. az ipari üzemi balesetek száma a fővárosban 1970-ben csaknem elérte a 22 ezret, a táppénzes napok száma pedig jóval meghaladta a 400 ezret. mindkettő csökkenő tendenciájú, nagymértékben emelkedett viszont a közúti közlekedési balesetek száma.

a főváros lakosságának közegészségügyi-járványügyi helyzete kedvezően ítéltető meg. a környezetvédelem egyik legsúlyosabb gondja a levegő szennyezettség állandó növekedése, s mind gyakrabban lépnek fel minőségi kifogások az ivóvíz-vizsgálatkor. a közegészségügyi-járványügyi tevékenység, a közétkeztetés, a vendéglátóipar, az élelmiszeripar és kereskedelem közös erőfeszítéseinek eredményeként egyre csökken a fővárosban az ételmérgeződések száma. évről-évre csökken a bejelentésre kötelezett foglalkozási megbetegedések száma, ez a munkaegészségügyi helyzet javulását jelzi. a heveny fertőző megbetegedések alakulása terén eredményeink a nemzetközi adatokkal összehasonlítva is kielégítőek, a vérhas és a járványos májgyulladás kivételével minden betegség vonatkozásában jelentősek.

/folyt.köv./

16.40 rj.

M 1700

- 50 -

bb. 61. / az együttműködési... 3. folyt./rj

a tanács elfogadta a főváros lakosságának egészségügyi helyzetéről szóló jelentést és utasította a végrehajtó bizottságot, hogy az ötödik ötéves terv teendőinek meghatározásakor vegye figyelembe a jelentés következtetéseit, s készítse el a főváros egészségügyi hálózatának távlati fejlesztési tervét.

ezt követően a fővárosi tanács meghallgatta a termelési és ellátási, valamint a tervgazdasági bizottság munkabeszámolóját, majd fajkos aladárné dr. vb-titkár és kőmives istván tanácselnök helyettes együttes előterjesztése alapján megvitatta az államigazgatási munka továbbfejlesztéséről, az ügyintézés és az ügyvitel korszerűsítéséről szóló jelentést. az ezekkel kapcsolatos teendőket a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága több esztendőre szóló programban rögzítette, s feladatul jelölte meg egyebek között, hogy a hatósági ügyintézési munka színvonalának emelése érdekében felül kell vizsgálni az ügyiratok kiadásának rendjét, a hatósági munkában használt nyomtatványokat, létre kell hozni a fővárosi és a kerületi információs, ügyfélszolgálati irodákat vizsgálni kell a szolgáltató vállalatok és a lakosság kapcsolatait. azóta számos területen jelentős előrelépés történt, így például a hivatalos nyomtatványok korábbi rideg szövegét sikerült feloldani, megalakultak az információs és ügyfélszolgálati irodák / a fővárosi tanács tájékoztató irodáját öt hónap alatt 7.200 ügyfél kereste meg/, felülvizsgálták a fővárosi tanács rendeleteit, létrehozták a munka- és ügyvitelszervezési osztályt.

azt is vizsgálták, hogy vajon betartják-e a törvényben megállapított 30 napos ügyintézési határidőt, s megállapították, hogy 170 ügytípus közül 118-nál határidőn belül hoztak érdemi határozatokat. harminc napon túli ügyintézés tapasztaltak az építésügyi, a műszaki, a gyámügyi, valamint az igazgatási, lakásügyi, pénzügyi és egészségügyi ágazatok területén.

a fővárosi tanács a jelentést elfogadta, majd meghallgatta szépvolgyi zoltán beszámolóját az európai fővárosok vezetőinek budapesti találkozásáról és fajkos aladárné dr. bejelentését a lakóbizottságok megbízatásának meghosszabbításáról. /mti/

--

16.50 rj

- 51 -

M 1700

bb. 62. téli üzemen a hotel olympia

t/kf/rj ie hgy

1972. október 31.

elkészült a normafánál a hotel olympia, s ezzel befejeződött a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat többéves fővárosi szállodafejlesztési programja. a vállalat 30. szállodáját - amely egyébként „félkész”, állapotban néhány hónapja már vendégeket fogadott, most már téli üzemmel dolgozik - kedden mutatta be a sajtó képviselőinek somogyi Jenő vezérigazgató.

az olympia szálló két részből áll. a csak nyáron működő szárnyon 92 kétágyas, zuhanyozófülkés szoba, az egész évben üzemelő részben pedig 90 kétágyas, fürdőszobás szoba és két lakosztály van. a hotelhez két, egyenként 140 személyes étterem, valamint drinkbár, éjszakai bár, mézes mackó üzlet, intourist bolt és bazar tartozik, környékén 300 kocsi részére épült parkolóhely. a szálló nemcsak az ott lakók, hanem a normafához kirándulók ellátására, kiszolgálására is felkészült. /mti/

--

bb. 63. világtakarékossági nap

gk/rj ie hgy

1972. október 31.

gazdag programmal emlékeztek meg kedden országszerte a takarékoskodás nemzetközi eseményéről, a világtakarékossági napról.

az országos takarékpénztár dolgozói mindenütt feldiszitett munkahelyen, ünnepi ügyelettel fogadták ügyfeleiket. számos helyen ajándéktárgyakat adtak a régi ügyfeleknek, illetve sorsoltak ki az új betétek elhelyezési között. mind budapesten, mind vidéken sok rendezvény hívta fel a figyelmet a jövedelembeosztás, az egyéni takarékoskodás hasznára. budapesten a ii. kerületben pénztörténeti kiállítás nyílt. a iii. kerületben ifjúsági takarékosági vetélkedőt, az i. és iv. kerületben háztartási napló-ankétot a xxi. kerületben pedig takarékosági gyermekrajz-kiállítást rendeztek. október 31-re virradó éjszaka megszülettek a „vtn-bébik”, is. budapesten 0 óra 00 perckor született kátai Lacika nyerte el az otp ajándék-betétkönyvét. a takarékpénztár betétkönyvvel ajándékozta meg a megyék vtn-elszülötteit is. /mti/

--

I a Marpit korházban

16.57 rj

- 52 -

5 NA 1730

bb. 65. sajtótájékoztató a kibernetika az autóközlekedésben konferenciáról

t kg/tr/ie/il hgy

1972. október 31.

akibernetika az autóközlekedésben címmel kétnapos konferencia kezdődik november 8-án a technika házában. a közlekedéstudományi egyesület és a volán tröszt elektronika szervezte tanácskozásról sajtótájékoztatót tartott kedden dr. turányi István, a közlekedéstudományi egyesület kibernetikai állandó bizottságának elnöke.

az autók számának növekedésével egyre jelentősebb a számítógépek szerepe is, amelyek a feldolgozott adatokkal megkönnyítik a forgalom irányítását. a volán tröszt 23. vállalata 15 000 teherautót, 5 000 autóbust és ugyanennyi taxit tart számon az országban, s a kocsipark jobb kihasználását a volán elektronika három számítógépe is elősegíti. a konferencián egyebek között ezeknek a számítógépeknek a további kihasználásáról tartanak majd előadást a vállalat szakemberei. a tervek szerint a következő évtől a gépek mérik, hány Lefutott kilométer után kell egyes alkatrészeket cserélni, ezzel a rakott készlet meghatározható, javul az anyaggazdálkodás. a kilométerek számolásával az autóbuszok menetleveleinek adatait is ellenőrzik, majd a gépek s így kevesebb lesz az üresjárat.

a tanácskozásra meghívott 500 hazai szakemberen kívül ndk-beli, jugoszláv és osztrák kollégákat is várnak a rendezők, akik elősegítik majd a nemzetközi tapasztalatcserét. /mti/

--

bb. 64. dél-dunántúli sajtótájékoztató a vöröskereszt tevékenységéről

vid fm/il hgy

1972. október 31.

baranya, fejér, somogy és tolna megye újságírói részére kedden dél-dunántúli sajtótájékoztatót tartott a magyar vöröskereszt országos központja, a szekszárdi Babits Mihály megyei művelődési központban. dr. Madár János, a magyar vöröskereszt országos elnökségének tagja beszámolójában többek között elismeréssel szólt a tolna megyei vöröskeresztes szervezeteknek a mezőgazdasági elsősegélynyújtás terén kifejtett munkásságáról. dulai Károlyné a vöröskereszt tolna megyei szervezetének titkára elmondta: arra törekednek, hogy minden mezei brigádban és munkacsapatban legyen legalább egy jól képzett elsősegélynyújtó - tekintettel a mezőgazdaság fokozódó gépesítésére, és kemizálására. Balázs Józsefné, a vöröskereszt baranya megyei szerveztének titkára a bányászati jól szervezett és felszerelt egészségügyi szolgálata mellett sem nélkülözhető a vöröskeresztes társadalmi munka, s például a mecseki ércbánya vállalatnál - ahol ezt korábban nem tartották szükségesnek, - rövidesen létrehozzák a vöröskeresztes aktivahálózatot. /mti/

--

- 53 -

17.10/11

NA 1730

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 1-es számú hírünk /ünnepi műsorok a rádióban és a televízióban.../ első négy bekezdését teljes egészében

v i s s z a v o n j u k !

helyette a következő szöveget adjuk:

1/ro/rj hgy

a televízió már november 7-e előestéjén megkezdte az ünnepi műsorok sugárzását. november 6-án 20.15 órakor közvetíti arbatov „az arbat meséi”, című vígjátékát felvételről, a budapesti katonai józsef színház előadásában.

a szokottnál korábban, 7 óra 55-kor kezdődik a tv november 7.-i műsora, amikor helyszíni közvetítést ad a moszkvai vörös tériről. a kamerák segítségével ott lehetünk a nagy októberi szocialista forradalom ünnepe alkalmából rendezett katonai díszszemlén és felvonuláson. 10 óra 55-kor a szegedi harmadik nemzetközi szakszervezeti néptánc-fesztivál gálaműsorát láthatják a nézők felvételről „hegyen völgyön lakodalom”, címmel. a műsorban az ismert magyar csoportok mellett francia, román, cseh, lengyel és bolgár együttesek is bemutatkoznak.

délután 16.35-kor az aranyember című jókai regény adaptációját vetítik. ezután 18.25-kor a „megvalósult legenda”, című sorozat „akik a jövőben élnek”, című befejező epizódját követhetjük nyomon, amelyben megismerkedhetünk azzal is, milyenek látják szibéria jövőjét a tudósok, illetve azok, akik a szovjetunióknak e távoli,

hamosan fejlődő részében élnek.

19.20-kor v. j. pavlov, a szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete mond ünnepi beszédet. 20 órakor „önök kérték”, címmel a televízió kívánságműsora kerül képernyőre. 21.30-kor csajkovszkij „a pikk dáma”, című művéből sugároznak részleteket a moszkvai nagyszínház 1971. szeptember 22.-i vendégjátékán készült felvételtől.

v.köv./

17.30 rj

NA 17°

- 54 -

/szerk. figy. bb. 1. pótlás... 1. folyt./rj

a második, kísérleti műsorban 20 órakor tolnai lajos: a megjavult adófelügyelő és más történetek című tv-játékát láthatják a nézők. 20.55-kor yehudi menuhin erkel színházbeli zenekari estjének második részét sugározzák felvételről. 22 órakor „vendégünk az iverija”, gruz esztrádzenekear,, című műsorral zárul a kísérleti műsor november 7.-i programja.

/innen a bb. 1-es számú hírben közölt további szöveg - „a rádió is változatos programmal ünnepli,,...- változtatás nélkül közölhető./

/mti/

--

bb. 67. 1975-ben befejezik a nagycenki széchenyi-kastély helyreállítását - 1974-ben megkezdődik az oktatás az új győri közlekedési és távközlési műszaki főiskolán

vid/rj fm hgy

1972. október 31.

az 1969. júniusában hozott miniszteri határozat értelmében 1970-ben láttak hozzá - a győr-sopron megyei tanácsi tervezőiroda által készített dokumentációk alapján - a nagycenki széchenyi-kastély helyreállításához. a miniszteri határozat értelmében „a teljes épületegyüttest meg kell tartani, s azt - széchenyi istván emlékezetéhez méltó - muzeumi- idegenforgalmi együttesé kell fejleszteni,, a program szerint a főépület- amelynek földszintjén széchenyi-emlékmúzeum, emeletén közlekedési múzeum kap helyet- már csaknem eredeti pompájában diszlik. átadására, a múzeumok megnyitására, 1973. szeptember 23-án, széchenyi istván születésének évfordulóján kerül sor.

/folyt.köv./

17.30 rj

- 55 -

NA 17°

bb. 67. / 1975-ben befejezik... 1. folyt./rj

a széchenyi istván-féle épületszárny, a gazdasági szárny és a vörös kastély helyreállítása azonban még hátra van. ezeknek az épületeknek is akadt azonban gazdája a kedden nagycenken tartott tanácskozáson, amelyen résztvett kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, bondor józsef, építésügyi és városfejlesztési miniszter, ilku pál művelődésügyi miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, dr. pöhszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. mészáros károly, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója, dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, továbbá pataki lászló, az mszmp győr-sopron megyei bizottságának első titkára és lombos ferenc, a megyei tanács elnöke. az országos műemléki felügyelőség, a múzeumok igazgatóinak tájékoztatását meghallgatva a miniszterek úgy döntöttek, hogy a széchenyi istván-féle épületszárnyban az országos vízügyi szaklevéltár kap helyet, a vöröskastélyt vendéglátóipari létesítménnyé alakítják át, a kastély egykori gazdasági szárnyában pedig az országos lótenyésztési felügyelőség mentelepét létesít.

helyreállítják a főberendezési épületeit is; az egyikben működik majd a porta, a másikban pedig idegenforgalmi kirendeltség és ajándékbolt lesz. sor kerül az európaszerte híres park rekonstrukciójára is. a park eredeti terveire a kutatások során bukkantak rá a tervezők.

a konzultáció során az érintett tárcák miniszterei aképpen foglaltak állást, hogy 1975-ben befejeződhetik a nagycenki széchenyi - kastély helyreállítása, felkészülve várhatja a nagyszámu hazai és külföldi látogatót.

a vendégek utja nagycenkről győrbe vezetett. a megyei tanács székházában tájékoztatót hallgattak meg a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola építésének helyzetéről. a tervezők és építők arról számoltak be, hogy a főiskola építése az ütemtervnek megfelelően halad. 1971-ben - amikor az építkezés megkezdődött - a tervezett hatmillió helyett, tizenkétfélmillió forint értékű munkát végzett a győr megyei állami építőipari vállalat. az idén ötvenmillió forint értékű munkát fejeznek be. magasodnak a kollégium- és tanulmányépületek, szerkezetileg elkészült a konyha és étterem, készül a laboratórium. az építők eddig végzett tizenhat hónapos munkája lehetővé teszi, hogy 1974-ben megkezdődhetik az oktatás a rába-parti város főiskoláján, - elsősorban a közlekedési karon.

/folyt.köv./

17.45 rj

NA 1800

- 56 -

bb. 67. / 1975-ben befejezik... 2. folyt./rj

a miniszterek hangoztatták, hogy ezzel egyidőben a járműgyártó szakon is meg kell teremteni az oktatás lehetőségét, annál is inkább, mivel győr- a közúti járműgyártás fellegvára- mind sürgetőbben igényli a járműipari szakembereket.

a vendégek a délutáni órákban megtekintették a főiskola építkezését. /mti/

..-

bb. 68. losonczi pál fogadta bangla desh külügyminiszterét

t/vt/tm/rj szö/ hgy

1972. október 31.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke kedden a parlamentben fogadta abduz szamad azadot, a bangla desh népi köztársaság hivatalos baráti látogatáson hazánkban tartózkodó külügyminiszterét. a szívélyes légkörű megbeszélésen részt vett puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese is.

a nap folyamán megkezdődtek abduz szamad azad tárgyalásai a külügyminisztériumban.

a tárgyalások után puja frigyos ebédet adott a külügyminiszter és kísérete tiszteletére. /mti/

..-

17.50 rj

NA 1800

- 57 -

bb. 66. befejeződött a magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottság ülészsaka

t/ro/ápá/il hgy

1972. október 31.

kedden a magyar írók szövetsége székházában befejeződött a szépirodalom fordítására és kiadására alakított magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottság kétnapos - sorrendben a negyedik ülészsaka.

a tanácskozáson magyar részről dobozy imre az írószövetség főtitkára dr. marczali lászló, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője, dr. timár istván, a szerzői jogvédő hivatal főigazgatója, toth gyula a művelődésügyi, a művelődésügyi minisztérium irodalmi osztályának vezetője, simon istván az írószövetség titkára, kiss tiborné az írószövetség ügyvezető titkára és földéak iván külügyi előadó vett részt. a tanácskozáson szovjet részről jelen volt: sz. v. szartakov, a szovjetunió írószövetségének titkára, j. sz. rudakov, az össz-szovjet-ségi szerzői jogvédő hivatal igazgatója, g. m. martiroszjan, az állami sajtóbizottság elnökhelyettese i. v. szalimon, a szovjetunió írószövetsége külügyi bizottságának előadója.

a bizottság ülésén kölcsönösen informálták egymást a két ország irodalmának helyzetéről, főbb fejlődési tendenciáiról. dobozy imre beszámolójában részletesen elemezte a magyar irodalmi életben lejátszódó fontosabb folyamatokat, kiemelt az mszmp központi bizottsága mellett működő elméleti munkaközösség legutóbbi állásfoglalására: irodalom- és művészetkritikánk néhány kérdésére. hangsúlyozta, hogy fontos feladat vár a magyar kritikára, a marxista műbírálat eszméiségének erősítése, színvonalának emelése hatásának növelése terén. a főtitkár elemezte a magyar irodalom világirodalmi kapcsolatait, érintette a műfordítás helyzetét. beszámolt arról, hogy a magyar írók szövetsége legutóbbi vegyesbizottsági ülés óta eltelt időszakban miként teljesítette az akkor vállalat és közösen elfogadott feladatokat, mennyiben járult hozzá a két ország irodalmának kölcsönös jobb megismeréséhez és népszerűsítéséhez. az alkotók közötti kapcsolat szorosabbá tételéhez. az alkotók kétoldalu találkozási a tömegkommunikációs eszközök útján nyilvánossághoz jutó kerekasztal-viták, az író-olvasó találkozók, az egyre tartalmasabbá váló küldöttségcserek a megnövekedett publikációs lehetőségek egyaránt gazdagítják az irodalmi együttműködés formáit.

/folyt.köv./
17.40/il

- 58 -

N° 1805

bb. 66./ befejeződött 1. folyt./ il

sz. v. szartakov beszámolt a szovjet írók ötödik kongresszusa óta a szovjet irodalomban végbement változásokról. áttekintette a szovjet irodalom jelenlegi helyzetét, különös tekintettel az szkp kb határozatára a művészeti és irodalmi kritikáról, érintette a szovjet irodalom előtt álló feladatokat beszélt azokról az irodalmi rendezvényekről, amelyekkel a szovjetunió fennállásának 50 éves jubileumát ünneplik és az ezzel kapcsolatos kiadói és írószövetségi tervek-ről, a szovjetunióban a jövő a közeljövőben új kritikai folyóiratot indítanak, irodalmi szemle címmel, amely a hazai irodalom mellett rendszeresen tájékoztat a szovjetunióban megjelenő külföldi szerzők műveiről is. sz. v. szartakov ismételt hangsúlyozta a helyes változtatás szükségességét, és a szocialista élet problémáival foglalkozó művek elsőbbségét a fordításra és kiadásra történő kiválasztáskor.

dr. marczali lászló beszámolt a magyar könyvkiadásnak irodalom kiadása és terjesztése terén végzett munkájáról. hangsúlyozta, a kapcsolatok szorosabbá tételének szükségességét, a kiadói tervek, javaslatok egyeztetésében és cseréjében. bejelentette: jó ütemben halad a „szovjet irodalom könyvtára”, tizenöt kötetes sorozat megjelentetésének hazai előkészítése, a sorozat első két kötete a jövő év márciusában lát napvilágot.

g. m. martiroszjan hangsúlyozta, hogy örömdetesen növekszik a mai magyar szerzők aránya a szovjetunióban kiadásra kerülő magyar művek között. „a magyar irodalom könyvtára”, a tizenöt kötetes sorozat első kötete januárban jelenik meg. 1976-ig befejeződik a sorozat kiadása. jelentős lépésként értékelte az azonos profilu kiadók között létrejött vegyesbizottságokat. j. sz. rudakov a magyar és szovjet irodalom közötti kapcsolatok alakulását az össz-szövetségi szerzők jogvédő hivatal tevékenységének tükrében elemezte. jelentős eredmény, hogy a szerzői jogvédelmi egyezmény megkötése óta szovjet szerzők magyarországi kiadása nem csökkent sőt volumenében nőtt s egyetöbb magyar szerző művét jelentetik meg a szovjetunióban is. dr. timár istván részletesen beszélt arról a segítségről, amelyet a magyar szerzői jogvédő hivatal nyújt a magyar irodalom szovjetunióbeli műfordítóinak munkájához.

/folyt.köv./

N° 1810

- 59 -

bb . 66./ befejeződött2. folyt./ 11

tóth gyula a művelődésügyi minisztérium irodalmi osztályának vezetője az mszmp központi bizottsága mellett működő elméleti munkaközösség legutóbbi - a művészeti és irodalomkritikánk néhány kérdéséről kibocsájtott - állásfoglalásának hazai és külföldi visszhangjával foglalkozott.

a vegyesbizottság ülészaka a dobozy imre záróbeszédével ért véget. a magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottság kétnapos ülésén meggyeztek, hogy a továbbiakban is minden lehetséges eszközzel kölcsönösen támogatják és segítik a szépirodalmi művek kiadását. jelentős alkotások kiadásakor neves szovjet és magyar írókat, kritikusokat, kérnek meg, hogy cikkeket ismertetőket közöljenek az időszaki sajtó hasábjain. a művek szerzőit író-olvasó találkozókra hívják meg. felkérlik őket az ünnepi könyvhéten való részvételre, dedikálásra, rádió és tv-fellépésekre. elhatározták, hogy sokoldalú segítséget nyújtanak a műfordítóknak nyelvi és irodalmi ismereteik tökéletesítésére. továbbra is elősegítik a szerzői jogvédelmi egyezmény sikeres megvalósítását. a magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottság következő ülészaka moszkvában rendezik meg 1973-ban.

bb. 69. elhunyt arató márton

vid fm/11 hgy

1972. október 31.

súlyos betegség következtében 48 éves korában meghalt arató márton, a makói városi pártbizottság titkára. arató mártont 1961-ben választották meg az mszmp makói városi bizottságának titkárává. a város szocialista építését elősegítő társadalmi akcióknak lelkes részvevője, szervezője volt. az 1970. június idején szintén példamutató helytállást tanúsított. igaz emberségeért helytállásáért többek között a munkaérdemrend arany- és ezüst fokozatával tüntették ki. temetéséről később történik intézkedés.

az mszmp csongrád megyei bizottsága
az mszmp makói városi bizottsága./mti/

- 60 -

18.00/11

MA 1815

embargó: 19.00 óráig

bb. 70. losonczi pál

tr/szöil hgy

1972. október 31.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte huari bumedient, az algériai demokratikus és népi köztársaság forradalmi tanácsának elnökét algéria nemzeti ünnepe alkalmából. péter jános külügyminiszter abdel aziz buteflika, algériai külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot./mti/

bb. 71. petőfi-émlékünnepség a pécsi tudományegyetem

vid fm/11 hgy

1972. október 31.

a pécsi tudományegyetemen kedden emlékünnepséget rendeztek petőfi sándor születésének 150. évfordulója alkalmából. az egyetem oktatói és hallgatói megemlékeztek a költőről, akit személyes kapcsolat fűzött a mecsekfaljai városhoz: 1841. őszén, miután felbomlott az a színtársulat, amelynek tagja volt, megfordult pécsett is.

az emlékünnepségen dr. szotáczi Mihály a tudományegyetem jogtudományi karának dékánja felavatta szabó alajos sobrászművész - petőfit ábrázoló - domborművét az egyetemi hallgatók „glosszator színpada”, bemutatta petőfi „apostol”, című művének színpadi változatát./mti/

bb 72. felolvasó színpad veszprémben

vid fm/11 hgy

veszprémben, az eötvös károly könyvtárban kedden este tartotta évadnyitó előadását veszprém második „színháza”, a felolvasó színpad John Mortimer „ebédidő”, című darabjának bemutatásában közreműködtek a veszprémi petőfi színház művészei. siklós olga, a darab rendezője tartott bevezető előadást./mti/

18.08/11

MA 1820

- 61 -

felhasználható 20.00 óra után

bb 73. évadnyitás a kecskeméti színházban

vid fm/il hgy

1972. október 31.

kedden este: három héttel a kecskeméti katona józsef színház évadnyitása után megnyílt a társulat színházszínpada is. a kecskeméti zrínyi iskola pinceklubjában működő színházszínpadon két modern egyfelvonásos drábot mutattak be szakonyi károly „ha itthon maradnál”, című művét dévay camilla és fekete tiberius guy foissy „családi háromszög”, című bűnügyi darabját pedig dévay camilla és faluhelyi magda játszotta, udvaros béla rendezésében./mti/

?,-

5bb. 74. magyar-ndk számítástechnikai együttműködés

t sl/tr/il hgy

1972. október 31.

dr. horgos gyula kohó és gépipari miniszter és otfried steger az ndk elektrotechnikai és elektronikai minisztere kedd este budapesten jegyzőkönyvet írt alá, amelyben tárgyalásaik eredményeit összegezték.

mindenekelőtt arról flytattak eszmecsereket, hogy a két ország - az integrációs program jegyében - hogyan működhet együtt számítástechnikai rendszerek kialakításában, elhatározták, hogy a munkát összehangolva fejleszt és gyárt a két ország olyan berendezéseket, amelyek a kgst országok számítógéprendszerébe illeszkednek. az együttműködés kiterjed számítógépcsaládok távadatfeldolgozó és adatátviteli berendezések közös fejlesztésére. megállapították, hogy a hazánkban gyártandó r-10-es típusu elektronikus adatfeldolgozó géppel az érdekelt országok számára modern kiskategóriájú berendezés áll rendelkezésre.

a folyamatszabályozáshoz és adatfeldolgozáshoz közös magyar-ndk rendszer-megoldásokat dolgoznak ki és ezek továbbfejlesztéséről is közösen gondoskodnak. az együttműködést a kapcsolódó berendezésekhez, az ugynevezett perifériák együttes fejlesztésére is kiterjesztik.

/folyt.köv./

NF 1900

- 62 -

bb. 74./ magyar folyt./ il

mindkét minisztérium ajánlja vállalatának a közvetlen együttműködést is. az ndk kész arra, hogy bizonyos integrált áramkörökkel magyarországot ellássa.

az ndk elektrotechnikai és elektronikai minisztere a tárgyalások szüneteiben felkereste a magyar optikai művek és az irodagép ipari és finommechanikai vállalatot, a híradástechnikai ipari kutató intézetet és a videoton gyárat. mindkét miniszter igen pozitívan értékeli a videoton gyár és az ndk-beli robotron kombinát számítástechnikai együttműködését./mti/

.-

bb. 75. motorosok fekete napja

i/ms/rj hgy

1972. október 31.

kedden fővárosi motorosok több esetben voltak balesetek szenvedő alanyai, illetőleg okozói. a dohány utca 106. számú ház előtt a 24 éves sarkadi péter motorkerékpárjával beleszaladt egy személygépkocsiba. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. a xviii. kerületben a steinmetz kapitány utca és a fedezék utca sarkán adamik istván járt hasonlóan: motorjával egy trabantnak ütközött. őt is súlyos sérüléssel szállították kórházba. csak könnyebb sérülést szenvedett lukács péter 19 éves műszerész, aki budán az alagút utcában rohant motorkerékpárjával egy autónak.

rákospalotán az eötvös utca és a redde barnen utca sarkán tóth józsef segédmunkás motorkerékpárjával elütötte a 71 éves szabó istvánné nyugdíjast, akit súlyos sérüléssel szállítottak a mentők kórházba.

a villányi úton egy 41-es autóbussz hegedüs sándor 69 éves nyugdíjast ütötte el, aki szerencsére csak könnyebb sérülést szenvedett./mti/

.-

19.20 rj

- 63 -

NF 1940

bb. 76. időjárásjelentés

tr/il hgy

1972. október 31.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

csendes párás enyhe idő

várható időjárás szerda estig: változóan s felhős idő, eső nélkül. a hajnali és a reggeli órákban ködképződés, helyenként ködszítálás. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt délkeleti, déli szél várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 11 fok körül, a tartosan ködös helyeken 10 fok körül. /mti/

--

bb. 77. budapestre érkezett a fao mezőgazdasági osztályának vezetője

k/jf/rj ie hgy

1972. október 31.

kedden budapestre érkezett r. stamenkovic, a fao- mezőgazdasági osztályának vezetője, aki a mezőgazdaságfejlesztés összehangolására irányuló európai fao-tanulmány kérdéseit tárgyalja meg a magyar szakemberekkel. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 69. sz. hírünk /elhunyt.../ 1. bekezdésének második sorában a név és szöveg helyesen:

...arató márton, a makói városi pártbizottság első titkára...

/mti/

21/12/

--

-64-

- v é g e -

mti: 1-10

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1972. november 1.

bb. 1. kétmillióval több harisnyanadrág - téli ellátás harisnyarúkból

1 ol/gk/ie/il hgy

1972. november 1.

2 millió darabbal több harisnyanadrágot összesen 15 százalékkal több árut bocsát idén a belkereskedelem rendelkezésére a budapesti harisnyagyár, mint az előző évben. mindez azt eredményezi, hogy a belkereskedelem importjával együtt - a harisnyagyári termékek mennyisége a szükségletet megközelítően már fedezni tudja.

finom harisnyából az idén kevesebb készült, a szállítások és a belkereskedelem készletei azonban ebből a cikkből is kielégítik a szükségletet. az olcsó pamut, gyapju- és vigogne-áruból az ellátás megfelelően alakul. nem tudják kielégíteni azonban - legalábbis egyelőre a flor fonalból készült cikkek keresletét, s a hiányokat az import sem fedezheti teljesen mert nehezen kapni flor fonalat.

gyermekcikkekből szintetikus zoknikból, bokafixekből az év hátralévő részében nem lesz hiány, azonban kevés és szűkös a térdzokni választéka. a különféle színmintákból és a nagyobb méretekből nem tudják majd megfelelően kielégíteni az igényeket. valamit enyhíthet a helyzeten hogy még ez évben nagyobb mennyiségű akril-áru kerül piacra.
/folyt.köv./

NF

- 1 -